

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Stichting voor Persoonlijk Onderwijs te Amsterdam

Onderzoek bestuur en scholen

Vierjaarlijks onderzoek

Datum vaststelling: 28 april 2021

Samenvatting

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Het bestuur van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam hebben wij nog niet eerder onderzocht, daarom hebben wij het vierjaarlijks onderzoek in het derde en vierde kwartaal van 2020 uitgevoerd, tussen 7 september en 11 december. We hebben dit onderzoek gelijktijdig uitgevoerd met de vierjaarlijkse onderzoeken bij de andere besturen van de Scholen voor Persoonlijk Onderwijs. Dit hebben we gedaan omdat de besturen bestaan uit dezelfde personen, omdat zij dezelfde visie en uitgangspunten hebben, zij de scholen op dezelfde manier aansturen, hetzelfde interne toezicht hebben, de medezeggenschap grotendeels hetzelfde hebben georganiseerd en omdat de inrichting van het onderwijs op de scholen op veel onderdelen hetzelfde is. De stichting is het bevoegd gezag van het SvPO Amsterdam. We hebben onderzocht of het bestuur zich aan wet- en regelgeving houdt en op zijn school zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit.

Onze conclusies zijn dat het bestuur zich niet aan wet- en regelgeving houdt en niet zorgt voor onderwijs van voldoende onderwijskwaliteit op het SvPO Amsterdam. De kwaliteit van het onderwijs van het SvPO Amsterdam hebben wij als Zeer Zwak beoordeeld. Het bestuur krijgt daarom opdracht binnen een jaar voor herstel te zorgen.

We stellen vast dat het bestuur op meerdere punten wet- en regelgeving niet naleeft en ook dat dit onopgemerkt blijft bij de bestuursleden die belast zijn met het interne toezicht. Wij zien onvoldoende zorg voor:

- De kwaliteit van het onderwijs.
- Een kwaliteitscultuur die gericht is op verbetering, samenwerking en professionaliteit.
- Medezeggenschap.

Wat moet beter?

Het stelsel van kwaliteit voldoet niet

Het bestuur en de schoolleiding moeten zorgen voor een stelsel van kwaliteitszorg waarmee ze zicht hebben op de kwaliteit van het onderwijs, waaronder lessen, begeleiding en toetsing en afsluiting, en waarmee ze de kwaliteit daarvan kunnen bewaken en verbeteren. Het

**Bestuur: Stichting Tjalling
Koopmans College Amsterdam**
Bestuursnummer: 42749

Aantal scholen onder bestuur: 1

Totaal aantal leerlingen: 293
(Teldatum: 1 oktober 2020)

Onderzochte school:
SvPO Amsterdam

BRIN: 31FG00

bestuur en de school hebben niet in beeld dat de kwaliteit van de lessen, de begeleiding en de toetsing en afsluiting niet op orde is. Daarom vinden wij dat het bestuur en de schoolleiding geen goed zicht op de kwaliteit van het onderwijs hebben en onvoldoende zorgen voor bewaking en verbetering van de onderwijskwaliteit. Daarmee voldoet het stelsel van kwaliteitszorg niet aan de wet.

De eigen code goed bestuur voldoet niet

De Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam heeft een eigen code goed bestuur. In deze code wordt belangenverstrengelingen mogelijk gemaakt, terwijl deze juist voorzieningen moet bevatten die belangenverstrengelingen tegengaan. Daarmee voldoet de code goed bestuur niet aan de wet. Het intern toezicht heeft hierop niet goed toezicht gehouden.

De kwaliteitscultuur is te weinig gericht op samen verbeteren van professionaliteit en onderwijskwaliteit

De samenwerking en de professionaliteit die nodig is voor een goed functioneren van een school is nog niet van de grond gekomen op het SvPO Amsterdam.

Dit zien wij terug in een kernfunctie van het onderwijs: de school heeft geen goed zicht op de ontwikkeling van haar leerlingen. Hierdoor kunnen de begeleiding, ondersteuning, uitleg en opdrachten niet goed afgestemd worden op wat leerlingen nodig hebben. Het bestuur moet leraren meer mogelijkheden geven om zich te scholen en samen te werken aan verbeteringen. Het bestuur moet leraren ook meer zeggenschap geven bij het vorm geven van het onderwijs, zodat ze meer kunnen inspelen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen.

Er is geen goede medezeggenschap

Het is nodig dat de medezeggenschap verbetert en voldoet aan wet en regelgeving. Daarvoor moet het bestuur de MR-verkiezingen verbeteren. Bovendien moeten de MR-leden tijd krijgen om hun werk te doen.

Het intern toezicht is onvoldoende onafhankelijk en deugdelijk

De interne toezichthouders moeten zich beter informeren en laten informeren over de kwaliteit van het onderwijs op het SvPO Amsterdam en over de naleving van wet- en regelgeving, zodat ze

onafhankelijk en deugdelijk toezicht kunnen houden. Het is een stap in de goede richting dat het intern toezicht is uitgebreid met twee personen. Een volgende stap om het interne toezicht te versterken zou een intern toezichtkader kunnen zijn.

Verantwoording aan belanghebbenden

De schoolgids moet beter vermelden welke bevindingen de school heeft over de kwaliteit van het onderwijs, zoals geconcludeerd uit het systeem van kwaliteitszorg. Het jaarverslag moet aan alle eisen voldoen van de wet en de richtlijn jaarverslaggeving.

Onvoldoende onderwijskwaliteit

Het SvPO Amsterdam heeft onvoldoende zicht op de ontwikkeling van leerlingen en wat zij nodig hebben om een ononderbroken ontwikkeling te kunnen doormaken. Uit een door ons afgenomen leerlingenenquête blijkt dat een op de vijf leerlingen ervaart dat het onderwijs niet afgestemd is op wat hij of zij nodig heeft aan uitleg en aan hulp en ondersteuning bij het realiseren van zijn of haar leerdoelen. De begeleiding en lessen sluiten daarom niet aan bij alle leerlingen. Mede daardoor zijn er teveel lessen waarin veel leerlingen niet actief betrokken zijn bij de les, en is een deel van de lessen daardoor ook onrustig.

De programma's van toetsing en afsluiting (PTA) zijn niet tijdig aangeleverd bij de inspectie. Ook worden de uitkomsten van de schoolexamens niet afdoende geregistreerd. De school handelt hier niet volgens wet- en regelgeving.

Overige wettelijke vereisten

Het schoolplan moet aangevuld worden: nu staat niet beschreven hoe de school taalachterstanden tegengaat. Daarmee voldoet het schoolplan niet volledig aan de wet.

Wat is voldoende

De leerlingen voelen zich veilig op school. De schoolleiding en de leraren gaan op een prettige wijze om met leerlingen, spannen zich in om het goede voorbeeld te geven, om toezicht te houden en zo nodig maatregelen te nemen.

Het SvPO Amsterdam heeft een duidelijke ambitie: het bieden van kansen aan leerlingen om een hoger diploma te halen dan het basisschooladvies. Ook de inrichting van de scholen is duidelijk. Er is sprake van kleine klassen, en compact curriculum en veel contacttijd per docent. Onder het personeel op de scholen is er draagvlak voor die uitgangspunten. Er zijn daarmee randvoorwaarden gecreëerd om goed onderwijs aan leerlingen te realiseren.

Vervolg

Wij beoordelen de kwaliteit van het onderwijs op het SvPO Amsterdam als Zeer Zwak en daarom staat de school onder verscherpt toezicht van de inspectie. Ook het bestuur staat onder verscherpt toezicht en moet de tekortkomingen in het Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie herstellen. Wij geven opdrachten die moeten leiden tot herstel van de tekortkomingen binnen een tijdsbestek van één jaar na vaststelling van dit rapport. Wij monitoren de voortgang van het verbetertraject en beoordelen of het bestuur en de school de verbeterafspraken nakomen.

We voeren een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit. Dan moet de kwaliteit van het onderwijs verbeterd zijn van het oordeel zeer zwak naar ten minste het oordeel onvoldoende. Als deze nog steeds zeer zwak is, melden we de school bij de minister voor vervolgmaatregelen. We blijven vervolgtoezicht houden op de school tot de kwaliteit weer voldoende is.

Inhoudsopgave

1.	Opzet vierjaarlijks onderzoek	7
2.	Resultaten onderzoek op bestuursniveau	13
3.	Resultaten onderzoek naar Risico's	32
	Bijlage: Zienswijze van het bestuur	44

1. Opzet vierjaarlijks onderzoek

Minstens één keer in de vier jaar onderzoekt de onderwijsinspectie ieder schoolbestuur in Nederland. Voor het bestuur van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam hebben wij het vierjaarlijks onderzoek in het vierde kwartaal van 2020 uitgevoerd, tussen 7 september en 11 december 2020. Deze stichting is het bevoegd gezag van het SvPO Amsterdam. We hebben ervoor gekozen om alle besturen van de Scholen voor Persoonlijk Onderwijs (SvPO), waar ook dit bestuur onder valt, gelijktijdig te onderzoeken in verband met de onderlinge samenhang. Het opstellen van dit rapport heeft langer geduurd dan gebruikelijk, in verband met de onderling samenhangende onderzoeken bij de andere SvPO-besturen en -scholen.

In een vierjaarlijks onderzoek staat de volgende vraag centraal: is de sturing op kwaliteit op orde en is er sprake van een deugdelijk financieel beheer? Een vierjaarlijks onderzoek wordt uitgevoerd aan de hand van vier deelvragen:

1. Heeft het bestuur doelen afgesproken met de school, heeft het voldoende zicht op de onderwijskwaliteit en stuurt het op de verbetering van de onderwijskwaliteit?
2. Heeft het bestuur een professionele kwaliteitscultuur en functioneert het transparant en integer?
3. Communiceert het bestuur actief over de eigen prestaties en ontwikkelingen en die van zijn school?
4. Is het financieel beheer deugdelijk?

Tijdens het onderzoek bleek dat de vierde deelvraag in dit onderzoek nog niet beantwoord kon worden. Om een oordeel te kunnen geven over het financieel beheer van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam is diepgaander onderzoek nodig. Daarom zal een afzonderlijk onderzoek worden uitgevoerd en zal in dit onderzoek geen oordeel over het Financieel beheer (standaard FB) worden gegeven.

Context

Het onderzoek heeft plaats gevonden ten tijde van de Covid 19 pandemie. Daardoor kwam het voor dat er tijdens de schoolbezoeken leraren of leerlingen thuis zaten. De impact van Covid 19 op de organisatie van scholen is groot. Dit zien en horen we om ons heen. Dit blijkt ook uit een landelijk monitoringsonderzoek van de inspectie. Hieruit komt onder andere naar voren dat vrijwel alle Nederlandse scholen in de herfst kampten met personele knelpunten. Wij hebben begrepen van het bestuur dat het ondanks de zware omstandigheden redelijk gelukt is om het merendeel van de lessen in fysieke, digitale of een hybride vorm doorgang te laten vinden.

Uit het monitoringsonderzoek van de inspectie blijkt ook dat meer scholen voor funderend onderwijs achterstanden bij leerlingen zagen

in de herfst. Het aantal vo-scholen dat een achterstand zag bij de leerlingen lag na de zomervakantie 20-30% hoger dan voor de zomervakantie. Het bestuur van SvPO geeft aan zich geen zorgen te maken over leerachterstanden bij leerlingen op de school. Ondanks de pandemie ontwikkelen leerlingen zich gemiddeld genomen naar verwachting, zo stelt het bestuur. Het bestuur is tevreden met de uitslagen van onder een deel van de leerlingen afgenomen extern genormeerde toetsen. Deze laten zien dat de havo en vwo leerlingen die hebben deelgenomen aan de toets bij de start van het vierde leerjaar voor de basisvaardigheden bij Nederlands, rekenen wiskunde en Engels gemiddeld genomen uitkomen op havoniveau.

Gelijktijdig onderzoek bij Scholen voor Persoonlijk Onderwijs

Het SvPO Amsterdam is één van de acht Scholen voor Persoonlijk Onderwijs (SvPO). Alle besturen en Scholen voor Persoonlijk Onderwijs zijn in de periode september 2020 - december 2020 onderzocht.

De reden om bij alle acht besturen en scholen gelijktijdig onderzoek te doen, is om zo de bestuurlijke en de onderwijskwaliteit van de scholen in samenhang te onderzoeken. De besturing en de inrichting van de acht scholen en de personele samenstelling van hun besturen zijn gelijk. Voorts is het zowel vanuit doelmatigheid bij de inspectie als vanuit de toezichtlast bij besturen een voordeel om de onderzoeken zoveel mogelijk in de tijd te bundelen.

Besturing en inrichting SvPO scholen

Het bestuur van alle acht Scholen voor Persoonlijk Onderwijs bestaat uit dezelfde personen. Deze besturen en scholen hebben hetzelfde stelsel van kwaliteitszorg, dezelfde eigen code goed bestuur, hetzelfde personeelsbeleid, dezelfde inrichting van de medezeggenschap, dezelfde jaarverslagen en hetzelfde financieel beheer. De scholen hebben ook dezelfde inrichting van het onderwijsproces (leermiddelen, leerlingvolgsysteem, lessentabel, examenreglement, programma van toetsing en afsluiting), hetzelfde schoolplan, dezelfde schoolgids en hetzelfde veiligheidsbeleid. Alle scholen bieden onderwijs op havo- en vwo-niveau aan en richten zich op leerlingen die op een hoger niveau een diploma willen halen dan hun basisschool adviseerde.

Rapportage

Formeel is er sprake van acht besturen met elk een eigen school. Daarom zullen wij over elk bestuur en zijn school afzonderlijk rapporteren. De besturen en de scholen hebben veel met elkaar gemeenschappelijk en dat wordt ook zichtbaar als we de verschillende rapporten naast elkaar leggen. We hebben bij de besturen en de scholen vaak dezelfde of vergelijkbare bevindingen, zoals bijvoorbeeld bij de standaard Toetsing en afsluiting (OP8), de standaard Veiligheid

(SK1), de standaard Kwaliteitszorg (KA1), de standaard Kwaliteitscultuur (KA2) en de standaard Verantwoording en dialoog (KA3). Daardoor komen vaak overeenkomstige teksten terug in de verschillende rapporten.

Op alle scholen hebben we dezelfde onderzoeksopzet gevolgd, op dezelfde manier onze informatie verzameld en op dezelfde manier daarover gerapporteerd. Het wordt daardoor zichtbaar wat de scholen met een voldoende kwaliteit van de begeleiding en de lessen doen en wat de scholen met een onvoldoende kwaliteit op deze gebieden moeten gaan doen.

Toezichthistorie

De Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam is niet eerder door de inspectie onderzocht. De school zelf, het SvPO Amsterdam is ook niet eerder door ons bezocht. Het SvPO Amsterdam beschikt over de afdelingen havo en vwo.

Werkwijze

Het onderzoek is uitgevoerd op twee niveaus: op bestuursniveau en op schoolniveau. Op het niveau van het bestuur richt het onderzoek zich met drie deelvragen op de standaarden binnen het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie. In elk vierjaarlijks onderzoek onderzoeken wij de standaarden Kwaliteitszorg (KA1), Kwaliteitscultuur (KA2) en Verantwoording en dialoog (KA3). Daarom onderzoeken wij bij de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam of het stelsel van kwaliteitszorg, de professionele cultuur en de organisatiecultuur en de verantwoording/dialoog aan de wettelijke eisen voldoen, zoals uitgewerkt in het Onderzoekskader 2017 voortgezet onderwijs van de Onderwijsinspectie.

Wij hebben ook een onderzoek op schoolniveau uitgevoerd. Wij hebben op het SvPO Amsterdam op 21 en 24 september 2020 een kwaliteitsonderzoek uitgevoerd. Dat hebben we gedaan omdat wij signalen kregen die mogelijk konden duiden op onvoldoende onderwijskwaliteit. Bij een kwaliteitsonderzoek vormen wij onze oordelen door de onderwijspraktijk van de school te toetsen aan ten minste de kernstandaarden uit het Onderzoekskader 2017 voortgezet onderwijs. Een oordeel over deze standaarden is voorwaardelijk om tot een eindoordeel over de onderwijskwaliteit te komen. De vier kernstandaarden zijn:

- OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding.
- OP3 Didactisch handelen.
- OR1 Leerresultaten.
- SK1 Veiligheid.

Daarnaast hebben we op het niveau van de school Toetsing en afsluiting (standaard OP8) toegevoegd aan het onderzoek. Deze standaard voegen we dit jaar toe aan het vierjaarlijks onderzoek, alle

kwaliteitsonderzoeken en alle herstelonderzoeken, gelet op het belang van de naleving van wet- en regelgeving bij de schoolexamens.

De leerresultaten van het SvPO Amsterdam, afdelingen havo en vwo, kunnen nog niet berekend worden, omdat er nog geen cohorten van leerlingen zijn geweest die alle leerjaren doorlopen hebben en eindexamen hebben gedaan. Daarnaast zijn er voor beide afdelingen te weinig gegevens beschikbaar over de indicatoren Onderbouwpositie (R1) en Onderbouwsnelheid (R2). Daarom zullen wij bij de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs de beslisregels volgen die gelden voor scholen zonder resultaten (Onderzoekskader VO 2017, versie 2020, p. 30 en 31). Om de beslisregels voor scholen waarvan de leerresultaten niet berekend kunnen worden toe te kunnen passen, moeten wij de standaard Kwaliteitszorg (KA1) toevoegen aan het onderzoek op schoolniveau. Deze standaard wordt al op bestuursniveau onderzocht. Omdat bij een bestuur met één school er nauwelijks onderscheid te maken valt tussen beide niveaus, is onze standaard werkwijze dat wij de oordelen op de standaarden Kwaliteitszorg (KA1), Kwaliteitscultuur (KA2) en Verantwoording/dialogoog (KA3) op school- en bestuursniveau gelijk stellen.

De informatie van het bestuur over de kwaliteit van het onderwijs op de school, de professionele cultuur, de interne en externe verantwoording en het voeren van de dialoog toetsen wij aan onze bevindingen uit het kwaliteitsonderzoek.

De hierna volgende tabel geeft weer hoe het vierjaarlijks onderzoek bij het SvPO Amsterdam is ingericht. Aangegeven is welke standaarden zijn onderzocht en welk type onderzoek is ingezet.

Onderzoeksactiviteiten

Om antwoord te geven op de onderzoeksvragen zijn op het niveau van het bestuur de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Analyse van documenten.
- Vier Gesprekken met het dagelijks bestuur, twee gesprekken met het intern toezicht, een gesprek met de bovenschools directeur en een gesprek met de medezeggenschapsraad.

Op schoolniveau zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Analyse van documenten;
- Analyse van het leerlingvolgsysteem;
- Een gesprek met de schoolleider, gesprekken met twaalf leraren en mentoren, 20 leerlingen, een groepsgesprek met vijf ouders;
- Digitale communicatie met 30 ouders;
- Het bijwonen van twee teambesprekingen;
- Het laten invullen van een vragenlijst door 160 leerlingen.
- Het uitvoeren van 23 lesobservaties.

Signalen

In de periode tussen augustus 2019 en september 2020 hebben wij diverse signalen ontvangen over de sfeer op school en het schoolklimaat, het beleid, de kwaliteit van de begeleiding en extra ondersteuning, de communicatie met ouders en de leskwaliteit. Deze signalen behoeften opvolging en daarom voeren wij een kwaliteitsonderzoek uit.

Overige wettelijke eisen

De deugdelijkheidseisen die niet aan een standaard in het waarderingskader zijn verbonden vatten we samen onder de noemer overige wettelijke vereisten (zie Onderzoekskader 2017 voortgezet onderwijs). Wij hebben de volgende vereisten onderzocht:

- Vrijwillige ouderbijdrage (artikel 27, tweede lid en artikel 24a, eerste lid, onder d, WVO).
- Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld (artikel 3a, WVO).
- De wettelijke vereisten voor het schoolplan en de schoolgids (artikel 24 en artikel 24a WVO).

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de oordelen op de standaarden uit de kwaliteitsgebieden kwaliteitszorg en ambitie en financieel beheer op bestuursniveau. Ook de afspraken over het vervolgtoezicht zijn opgenomen in hoofdstuk 2. Hoofdstuk 3 gaat in op de resultaten van het herstelonderzoek

Standaard	Onderzocht
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•
Financieel beheer	
FB1 Continuïteit	
FB2 Doelmatigheid	
FB3 Rechtmatigheid	

	Risico
SvPO Amsterdam, afdelingen havo en vwo	
Onderwijsproces	
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•
OP3 Didactisch handelen	•
OP8 Toetsing en afsluiting	•
Schoolklimaat	
SK1 Veiligheid	•

2 . Resultaten onderzoek op bestuursniveau

In dit hoofdstuk geven we de resultaten weer van het onderzoek op bestuursniveau: de oordelen op de standaarden in het gebied Kwaliteitszorg en ambitie.

Het Financieel beheer komt daarbij niet aan bod omdat dat met een afzonderlijk onderzoek is onderzocht.

Samenvattend oordeel

De sturing van het bestuur van het SvPO Amsterdam is niet op orde. Op alle onderzochte aspecten zien wij tekortkomingen die leiden tot het oordeel Onvoldoende op de standaarden Kwaliteitszorg (KA1), Kwaliteitscultuur (KA2) en Verantwoording/dialogoog (KA3).

Kwaliteitszorg

Wij beoordelen de kwaliteitszorg van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam als Onvoldoende, omdat deze niet voldoet aan art. 24, vierde lid, en art. 23a WVO. Dat komt omdat zowel de beschrijving als de uitvoering van het stelsel van kwaliteitszorg tekortkomingen vertoont. Dit leidt ertoe dat tekortkomingen in de onderwijskwaliteit niet worden vastgesteld en er geen effectieve verbetermaatregelen worden genomen. Het bestuur draagt (daardoor) onvoldoende zorg voor de kwaliteit van het onderwijs op de school.

Kwaliteitscultuur

De professionele kwaliteitscultuur van het bestuur en het SvPO Amsterdam voldoet op drie punten niet aan de wettelijke voorschriften. Vanwege deze tekortkomingen is de kwaliteitscultuur als Onvoldoende beoordeeld.

In de eerste plaats voldoet de code goed bestuur van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam niet aan de eisen die daaraan gesteld worden (artikel 103, lid 5b, WVO).

In de tweede plaats stelt het bestuur zijn personeel onvoldoende in staat om hun deskundigheid en professionaliteit in de samenwerking van het team op peil te brengen en/of te onderhouden en op die manier noodzakelijke verbetermaatregelen te treffen (artikel 23a en artikel 24, vierde lid, WVO).

In de derde plaats hebben leraren onvoldoende zeggenschap over wijze waarop de leerstof wordt aangeboden en de middelen die gebruikt worden bij het aanbieden van de lesstof (artikel 32e, lid 3, onder a, WVO) en de te hanteren pedagogisch-didactische aanpak (artikel 32e, lid 3, onder c, WVO).

Verantwoording en dialoog (KA3)

We beoordelen de standaard KA3 als Onvoldoende. Daarvoor hebben we de volgende redenen:

De invulling van de medezeggenschap voldoet niet aan de wet omdat de verkiezingen niet niet bij geheime schriftelijke stemming geschieden (art. 3, tiende lid, WMS) en de personeelsleden die lid zijn van de MR niet met tijd gefaciliteerd worden (art. 28, derde lid, WMS). Ook heeft de MR op een verplicht onderwerp geen advies gegeven (art. 11 WMS).

Het functioneren van het intern toezicht bij Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam voldoet niet aan de wet omdat de toezichthouders in onvoldoende mate onafhankelijk en deugdelijk toezicht houden. Zij zijn voor hun informatie te afhankelijk van het bestuur, zijn niet op de hoogte van situaties waarin bestuur en school niet aan de wet voldoen en bevragen het bestuur hier in onvoldoende mate op (artikel 24 e, tweede lid en art. 24 e1, eerste lid, onder b en c, tweede en derde lid, WVO). Ook legt het intern toezicht niet jaarlijks verantwoording af over de uitvoering van de taken en uitoefening van bevoegdheden op het SvPO Amsterdam zoals de wet dat voorschrijft. (artikel 24e1 lid 1, onder e, WVO).

Het bestuursverslag en de schoolgids van het SvPO Amsterdam zijn niet voldoende onderscheidend, nu deze voor alle door SvPO geïnitieerde besturen en scholen hetzelfde zijn. Ook ontbreekt bepaalde informatie in het bestuursverslag. Daarom voldoen deze documenten niet aan de wettelijke eisen (art. 103 WVO jo. art. 18 Besluit bekostiging WVO en art. 2, 3 en 4 Rjo en art. 24a, eerste lid, onder l, WVO).

2.1. Kwaliteitszorg en ambitie

In de onderstaande tabel geven wij de oordelen en/of waarderingen weer op de standaarden van het kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie, waarbij wij antwoorden geven op drie deelvragen.

Kwaliteitszorg en ambitie	O	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur	•		
KA3 Verantwoording en dialoog	•		

Kwaliteitszorg (KA1)

Wij beoordelen de kwaliteitszorg van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam als Onvoldoende, omdat deze niet voldoet aan art. 24, vierde lid, en art. 23a WVO. Dat komt omdat zowel de beschrijving als de uitvoering van het stelsel van kwaliteitszorg tekortkomingen vertonen. Bij tekortkomingen in de onderwijskwaliteit leidt het stelsel van kwaliteitszorg bovendien niet tot effectieve verbetermaatregelen

Het stelsel van kwaliteitszorg is niet volledig

Het stelsel van kwaliteitszorg, zoals dat bij SvPO bovenschools is vastgesteld, dekt niet alle elementen van het onderwijsproces. Daarmee bewaakt het de ononderbroken ontwikkeling van de leerlingen onvoldoende en is het niet geschikt om tijdig tot verbetermaatregelen te komen om die ontwikkeling te borgen. Daarmee voldoet het stelsel van kwaliteitszorg niet aan art. 24, vierde lid, WVO.

Artikel 24, vierde lid, WVO bepaalt dat in het schoolplan een kwaliteitszorgsysteem beschreven moet zijn, waarmee het bevoegd gezag bewaakt dat leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen en dat het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in hun ontwikkeling, en waarmee wordt gewaarborgd dat effectieve verbetermaatregelen zo nodig worden vastgesteld. In de toelichting bij deze wetgeving (Kamerstukken II, 2014-2015, 33862, nr. 13) wordt verduidelijkt dat daarbij wordt gedacht aan de artikelen 2, 8, 8a, 9 en 9b WPO en de daarmee vergelijkbare artikelen in de andere sectorwetten. In de WVO betreft dat onder andere artikel 2, tweede lid (het equivalent van art. 8, eerste lid, WPO).

Artikel 23a WVO bepaalt dat het bestuur zorg moet dragen voor de onderwijskwaliteit, onder meer door het kwaliteitszorgsysteem uit te voeren.

De inspectie heeft het volgende vastgesteld. De Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam en de SvPO Amsterdam zijn bestuurlijk, onderwijskundig en organisatorisch gelijk aan andere stichtingen en scholen die vanuit SVPO opgericht zijn om persoonlijk onderwijs te verzorgen. Voor alle scholen geldt hetzelfde schoolplan (2021-2024). In het kader van dit onderzoek heeft het bestuur dit algemene schoolplan overgelegd als het schoolplan van SvPO Amsterdam. Dit schoolplan beschrijft in hoofdstuk vier een stelsel van kwaliteitszorg. Dat stelsel bevat de volgende activiteiten om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken:

- Informele informatie-uitwisseling
- Monitoring van de voortgang van het huiswerk d.m.v. workbook

- Monitoring van de voortgang in de ontwikkeling d.m.v. toetsen
- Monitoring van de schoolloopbanen van leerlingen d.m.v. 'hinkelpaden'
- Jaarlijkse lesbezoeken bij docenten
- Jaarlijkse leerlingenquêtes over de leskwaliteit
- Registraties in het leerlingvolgsysteem
- Voortgangsgesprekken tussen docenten en de schoolleider
- Drie maal per jaar gelegenheid voor schoolbreed overleg
- Ophalen van vragen en klachten bij de toezichthouder
- Exitgesprekken met vertrekkende leerlingen en docenten
- Incidentenregistratie
- Veiligheidsmonitor

In gesprek met de bestuurder heeft hij toegelicht dat in de dagelijkse praktijk de onderwijsresultaten de belangrijkste bron van het stelsel van kwaliteitszorg zijn. Het bestuur analyseert doorlopend de leerresultaten van alle leerlingen, stelt hij. Als leerlingen achterlopen of onvoldoende cijfers halen dan krijgt de school opdracht tot herstel. Bij een volgende monitoring van de leerresultaten kan het bestuur zien of er voldoende herstel is opgetreden.

Het schoolplan bevat geen expliciete werkwijze om indien nodig verbetermaatregelen vast te stellen.

De beschrijving van het stelsel van kwaliteitszorg in het schoolplan voorziet niet in *analyses* van essentiële onderdelen van het onderwijsproces, zoals:

- het zicht van de leraren en de mentoren op de ontwikkelingen van leerlingen
- de kwaliteit van de begeleiding van leerlingen
- de kwaliteit van het didactisch handelen

Evaluatie en analyse van deze onderdelen zijn essentieel voor een stelsel van kwaliteitszorg, omdat ze het fundament vormen voor bewaking en bevordering van de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen (art 2 WVO).

Daarmee geeft de kwaliteitszorgsystematiek geen geaggregeerd beeld van de kwaliteit van de lessen op de school en de onderwijsbehoeften van de leerlingen terwijl de school dat, gelet op de bevindingen uit hoofdstuk drie, wel nodig heeft. Het systeem van kwaliteitszorg van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam bewaakt daarmee niet of de leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen en het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in hun ontwikkeling (art. 24, vierde lid, en art. 2, tweede lid, WVO). Deze tekortkoming in het stelsel van kwaliteitszorg verhindert een vroegtijdige signalering van kwaliteitsproblemen in het onderwijsproces. Daardoor is het bestuur niet in staat om op tijd en adequaat te reageren als het onderwijsproces en de ontwikkeling en resultaten van leerlingen niet naar verwachting verlopen. Daarom handelt het bestuur in strijd met art. 24, vierde lid, onder a, WVO en art. 23a WVO.

Het bestuur handelt verder in strijd met artikel 24, vierde lid, onder b, WVO. In het schoolplan ontbreekt een expliciete werkwijze om indien nodig verbetermaatregelen vast te stellen, terwijl de bevindingen in dit rapport daarvoor wel aanleiding geven.

Het bestuur draagt onvoldoende zorg voor de kwaliteit van het onderwijs

Het doel van de eisen aan het stelsel van kwaliteitszorg, zoals bedoeld in art. 24, vierde lid, WVO, is dat het bestuur door de uitvoering van dat stelsel zorg kan dragen voor de kwaliteit van het onderwijs (art. 23a WVO), door zo nodig effectieve verbetermaatregelen te treffen.

Zoals beschreven in hoofdstuk drie zien wij diverse tekortkomingen in het onderwijsproces op de school. De inrichting van het systeem van kwaliteitszorg en de uitvoering daarvan in de praktijk maken dat die onvoldoende in beeld zijn en de gesignaleerde problemen worden niet of weinig effectief aangepakt.

Onze bevindingen over het zicht op de onderwijskwaliteit en het treffen van effectieve verbetermaatregelen zijn als volgt. Het bestuur stelt dat de kwaliteit van het onderwijs op orde is bij de SvPO Amsterdam en onderbouwt zijn standpunt door te verwijzen naar de kwaliteit van het SvPO brede onderwijsmodel en de resultaten die daarmee op de langer bestaande vestigingen van SvPO geboekt zijn. Het bestuur geeft ook aan dat de SvPO Amsterdam richtlijnen voor de uitvoering van het onderwijs, voor welke leerlingen de school bedoeld is en aan welke eisen leraren moeten voldoen, heeft ontvangen. Wij hebben waardering voor de visie en de aanpak die goed zou kunnen werken als leerlingen zich gedragen zoals het bestuur voor ogen heeft en de leraren en de mentoren in staat zijn om onderwijs te geven zoals het bestuur voor ogen heeft. Onze bevinding is echter dat de werkelijkheid anders is en dat het bestuur geen goed beeld heeft van de kwaliteit van het onderwijsproces op de school en wat daarvan de gevolgen zijn voor een aantal leerlingen.

Zoals beschreven in hoofdstuk drie zien wij diverse tekortkomingen in het onderwijsproces op de school. We concluderen dat de inrichting van het systeem van kwaliteitszorg en de uitvoering daarvan in de praktijk maken dat die tekortkomingen onvoldoende in beeld zijn en de gesignaleerde problemen worden niet of weinig effectief aangepakt. Deze conclusie baseren we op de volgende bevindingen.

Ten eerste horen we van de bestuurder dat de informatie over de kwaliteit van lessen op orde is en niet leidt tot zorgen. Ook van de schoolleider horen wij dat hij op basis van lesobservaties en gesprekken met leraren concludeert dat de leskwaliteit op orde is. De schoolleider heeft de kwaliteit van de lessen niet op een geaggregeerd niveau geëvalueerd.

Onze bevinding is echter dat het didactisch handelen Onvoldoende is. Teveel lessen voldoen niet aan de deugdelijkheidseisen zoals

uitgelegd in het onderzoekskader van de inspectie (zie hoofdstuk drie voor een nadere toelichting).

Op grond van bovenstaande concluderen wij dat het bestuur en de school geen goed beeld hebben van de mate waarin de kwaliteit van het didactisch handelen voldoet aan de deugdelijkheidseisen en de tekortkomingen.

Ten tweede horen we van de bestuurder dat het bestuur beschikt over informatie over de leerprestaties van alle leerlingen en bij achterstanden of onvoldoende cijfers krijgt de school herstelopdrachten. Bovendien gaat het bestuur ervan uit dat de mentoren, conform het schoolplan, handelingsadviezen opstellen voor de afstemming van de uitleg/de instructie, het verwerkingstempo en de begeleiding op de behoeften van leerlingen met een stagnerende ontwikkeling en deze met het team bespreken. Onze bevinding is dat mentoren en lerarenteams geen handelingsadviezen opstellen en geen afspraken maken over hoe het didactisch handelen en de begeleiding afgestemd kan worden op leerlingen die achterlopen of onvoldoendes halen. Dit blijkt onder andere uit de inzage in het OKR en de verslagen van teambesprekingen. Uit de gesprekken met het bestuur is niet gebleken dat hij op de hoogte is van het ontbreken van handelingsadviezen. Uit gesprekken met mentoren en leraren blijkt niet dat zij horen dat zij mogelijk geen goede invulling geven aan opdrachten die voortvloeien uit het schoolplan. Uit bovenstaande concluderen we dat het bestuur en de schoolleiding niet goed in beeld hebben in welke mate de kwaliteit van de begeleiding voldoet aan de eigen maatstaven en ook niet of deze begeleiding leidt tot onderwijs dat voldoende is afgestemd op de onderwijsbehoefte van individuele en groepen leerlingen.

Ten derde geven het bestuur en de bovenschools schoolleider aan dat het programma van toetsing en afsluiting (PTA) voldoet aan de deugdelijkheidseisen van de wet. Uit ons onderzoek blijkt dit niet het geval. Uit bovenstaande concluderen wij dat het bestuur niet goed in beeld heeft wat er op grond van de wet wordt verwacht op het gebied van toetsing en afsluiting en hoe de eigen kwaliteit van de PTA's van SvPO hierbij aansluiten.

Ten vierde geven het bestuur en de schoolleiding leraren opdracht om daar waar de resultaten tegenvallen, deze resultaten te verbeteren.

Onze bevindingen zijn dat één op de vijf leerlingen van deze school tekortkomingen in de aansluiting ervaart (zo blijkt uit de door ons afgenomen leerlingenenquêtes en gesprekken met leerlingen) en dat dit gepaard gaat met onvoldoende kwaliteit van het onderwijsproces. Het bestuur heeft dit niet in beeld.

We concluderen dat het gebrek aan evaluatie en analyses van het onderwijsproces effectieve verbeteringen in het onderwijsproces in de

weg staat. Het bestuur en de schoolleiding sturen op het verbeteren van resultaten, maar dit is niet genoeg om kwaliteitsverbetering in het proces te realiseren.

Op basis van het voorgaande stellen wij vast dat het bestuur onvoldoende zorg draagt voor de onderwijskwaliteit door uitvoering van het stelsel van kwaliteitszorg en in strijd handelt met art. 24, vierde lid, en art. 23a WVO. Het bestuur moet beter evalueren voor een objectiever en breder zicht op de kwaliteit van het onderwijsproces en effectieve verbetermaatregelen nemen.

Kwaliteitscultuur (KA2)

We beoordelen de standaard kwaliteitscultuur als Onvoldoende. Daarvoor hebben we drie redenen.

In de eerste plaats voldoet de code goed bestuur van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam niet aan de eisen die daaraan gesteld worden (artikel 103, lid 5b, WVO).

In de tweede plaats stelt het bestuur zijn personeel onvoldoende in staat om hun deskundigheid en professionaliteit in de samenwerking van het team op peil te brengen en/of te onderhouden en op die manier noodzakelijke verbetermaatregelen te treffen (artikel 23a en artikel 24, vierde lid, WVO).

In de derde plaats hebben leraren onvoldoende zeggenschap over wijze waarop de leerstof wordt aangeboden en de middelen die gebruikt worden bij het aanbieden van de lesstof (artikel 32e, lid 3, onder a, WVO) en de te hanteren pedagogisch-didactische aanpak (artikel 32e, lid 3, onder c, WVO).

Het bestuurlijk handelen voldoet niet aan de eisen voor goed bestuur

Alle besturen van SvPO hanteren dezelfde, door SvPO ontworpen code goed bestuur. De wet geeft daar ruimte voor, maar eist dat een dergelijke code tenminste de volgende drie elementen bevat (art. 103, eerste lid, onder a, en vijfde lid, WVO):

1. een beleid dat de eigen deskundigheid en verantwoordelijkheid van het personeel voor de kwaliteit van het onderwijs tot haar recht komt,
2. een integrale bedrijfsvoering, waaronder voorzieningen om verstrengeling van belangen tegen te gaan, en
3. afstemming met en verantwoording aan de ouders en andere belanghebbenden binnen en buiten de school.

Wij hebben vastgesteld dat de elementen onder 1 en 3 in het geheel niet zijn opgenomen in de eigen code goed bestuur van SvPO. Dat is niet in overeenstemming met de wet. Tijdens de rapportagefase heeft het bestuur deze tekortkoming hersteld.

Het bestuur heeft de Code Goed bestuur van SvPO op punt 1 vallend onder art. 103, vijfde lid WVO, aangevuld. Toegevoegd is een passage over afstemming met en verantwoording aan de ouders en andere belanghebbenden binnen en buiten de school. De code goed bestuur van SvPO voldoet momenteel aan de inhoudelijke eisen die de wet stelt aan dit onderdeel van de code.

Wij zien nog wel risico's. De stichting voldoet nog niet aan de verplichting om in het jaarverslag verantwoording af te leggen over welke (versie van de) code voor goed bestuur wordt gehanteerd. Bovendien is, doordat de afgelopen jaren de code voor goed bestuur meermaals en tussentijds is gewijzigd, is het (interne) toezicht op het principe van "pas toe of leg uit" niet mogelijk. Daarmee gaan de stichtingen voorbij aan het doel van de wetgever bij de wettelijke verplichtingen van artikel 103, lid 5, WVO. Daarnaast is de Code goed bestuur moeilijk vindbaar voor derden, terwijl uit de toelichting bij de wet uitdrukkelijk blijkt dat ook deze ook voor (externe) belanghebbenden toegankelijk moet zijn. De beperkte toegankelijkheid van de Code goed bestuur maakt dat wij risico's zien op het gebied van de kwaliteit van de dialoog met voornamelijk externe belanghebbenden.

In de invulling van de code goed bestuur van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam zijn ten aanzien van de eis van een integere bedrijfsvoering, waaronder voorzieningen om verstrengeling van belangen tegen te gaan, de volgende bepalingen opgenomen:

Artikel 1. Het bestuur draagt zorg voor een integere bedrijfsvoering. Als een bestuurslid voorziet dat een verstrengeling van belangen ontstaat, dan meldt hij dit terstond aan de andere leden van het bestuur.

Artikel 3. Transacties van de stichting met een bestuurder of familierelaties van een bestuurder zijn niet toegestaan indien de andere leden van het bestuur oordelen dat de transactie ook met een andere partij gedaan kan worden. Indien de andere leden van het bestuur oordelen dat de transactie niet met een andere partij gedaan kan worden, wordt hiervan met redenen omkleed melding gemaakt in het jaarverslag.

Op dit element voldoet de code goed bestuur niet aan de wettelijke eis. In artikel 103, vijfde lid, onder b, WVO, staat dat de code goed bestuur voorzieningen moet bevatten die belangenverstrengelingen tegengaan. Dat doen bovenstaande artikelen niet. Weliswaar schrijft de code voor dat belangenverstrengelingen gemeld moeten worden en alleen zijn toegestaan als er geen alternatieven zijn, maar de notie dat belangenverstrengelingen vermeden dienen te worden komt niet duidelijk terug. Wij zien belangenverstrengeling ook in de praktijk terug bij SvPO. De code heeft dus in de praktijk niet het effect dat deze belangenverstrengeling wordt tegengegaan. Wij concluderen daarom dat de eigen code goed bestuur van de Stichting Tjalling

Koopmans College Amsterdam niet voldoet aan artikel 103, vijfde lid, onder b, WVO.

Hieronder noemen wij twee voorbeelden waaruit blijkt dat belangenverstremgeling bij de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam aan de orde is.

Voorbeeld 1: De dagelijks bestuurder is de leverancier van leer- en hulpmiddelen die hij zelf voorschrijft aan het SvPO Amsterdam. De dagelijks bestuurder heeft dus een tegenstrijdig belang: de belangen van de organisatie moeten door hen op een integere, objectieve en onbevooroordeelde wijze behartigd worden en hij heeft een persoonlijk belang dat van invloed kan zijn op zijn wijze van belangenbehartiging. Hiervan is geen melding gedaan in het jaarverslag en daardoor ontbreekt ook de uitleg hoe voorkomen wordt dat het persoonlijk belang de belangen van het SvPO Amsterdam benadeelt.

Voorbeeld 2: Het bestuur heeft de echtgenote van de dagelijks bestuurder in een directiefunctie benoemd. De dagelijks bestuurder is de leidinggevende van zijn echtgenote die statutair gevolmachtigde is, de schoolleiders aanstuurt en de dagelijks bestuurder informeert over de voortgang van het onderwijs. De dagelijks bestuurder heeft dus een tegenstrijdig belang: de belangen van de organisatie moeten door hem op een integere, objectieve en onbevooroordeelde wijze behartigd worden en hij heeft een persoonlijk belang dat van invloed kan zijn op zijn wijze van belangenbehartiging. Hiervan is geen melding gedaan in het jaarverslag en daardoor ontbreekt ook de uitleg hoe voorkomen wordt dat het persoonlijk belang de belangen van het SvPO Amsterdam benadeelt.

Het doel van artikel 103, vijfde lid, WVO, is het tegengaan van belangenverstremgelingen bij schoolbesturen door middel van de code goed bestuur. De code goed bestuur van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam dient dat doel niet en voorkomt belangenverstremgelingen dan ook niet. Ook merken wij op dat het bestuur de eigen regels om openheid van zaken te geven niet naleeft.

Professionaliseringsmogelijkheden onvoldoende om te komen tot verbeteringen

De wet vraagt dat het bestuur het stelsel van kwaliteitszorg uitvoert en in dat kader zo nodig effectieve verbetermaatregelen treft (art. 23a en 24, derde en vierde lid, WVO). In het geval van het SvPO Amsterdam hangen die benodigde verbeteringen samen met professionalisering, het vergroten van de kennis en vaardigheden van de leraren. Om te voldoen aan de verplichting uit art. 23a en 24 derde en vierde lid, WVO, is nodig dat het bestuur leraren in de gelegenheid stelt om zich te professionaliseren. Wij zien echter te weinig inspanningen bij het verbeteren van de deskundigheid van leraren.

Daarom voldoet het bestuur niet aan de zojuist genoemde verplichting. Deze conclusie baseren we op de volgende bevindingen:

Het schoolplan bevat beleid over professionalisering

Het schoolplan van het SvPO Amsterdam noemt dat het bestuur belang hecht aan de bekwaamheid van leraren. Daarom, stelt het schoolplan, wordt 10% van de tijd in het taakbeleid gerealiseerd voor het bestuderen van vakliteratuur en is €250,- van het vakbudget geoormerkt voor professionalisering. In het jaarlijkse voortgangsgesprek dient het onderhouden van de bekwaamheid besproken te worden.

Praktijk: behoefte aan professionalisering maar weinig ruimte

Ondanks de voorzieningen die voortvloeien uit het schoolplan, stelt het bestuur zijn personeel onvoldoende in staat om hun deskundigheid en professionaliteit op peil te brengen. We baseren dit op de volgende bevindingen.

Met name leraren die net nieuw zijn op school en startende docenten (ongeveer de helft van het lerarenteam) geven aan meer kennis en vaardigheden te willen opdoen over het mentoraat, het gebruik van het OKR en de begeleiding van leerlingen.

Van leerlingen horen we dat er grote verschillen zijn in de kwaliteit van de begeleiding door leraren en mentoren.

Nieuwe docenten krijgen op het SvPO Amsterdam een "buddy-docent", desondanks ervaren zij te weinig steun om zich het onderwijssysteem en het mentoraat goed eigen te maken.

Het bestuur eist dat leraren zelf voor vervanging zorgen als zij deel willen nemen aan een professionaliseringsactiviteit onder schooltijd. Dat staat volgens leraren professionalisering in de weg. In de praktijk horen we dan ook van leraren dat zij vrijwel niet deelnemen aan professionaliseringsactiviteiten.

Geen actueel en adequaat inzicht in functioneren van leraren

We stellen op grond van de gesprekken met leraren en bestudering van de voortgangsverslagen van leraren vast dat de schoolleiding niet op een systematische manier de informatie over de bekwaamheid van leraren evalueert en analyseert. Het gevolg is dat een actueel en adequaat inzicht in het functioneren van de leraren, en welke professionaliseringsactiviteiten nodig zijn om te komen tot een goede begeleiding van alle leerlingen op het SvPO Amsterdam ontbreekt.

Het is nodig dat het team zijn deskundigheid op peil brengt en beter gaat samenwerken bij het begeleiden van leerlingen en het afstemmen van het onderwijs op de behoeften van leerlingen, om zo de kwaliteit van het zicht op de ontwikkeling en begeleiding te verbeteren. De geringe inspanningen bij het verbeteren van de deskundigheid en de professionaliteit in de samenwerking hebben tot gevolg dat onvoldoende uitvoering wordt gegeven aan de wettelijke eisen rondom kwaliteitszorg (artikel 23a en artikel 24, vierde lid, WVO).

Leraren hebben onvoldoende zeggenschap

De wet eist dat leraren zeggenschap hebben over de inhoud van de lesstof, de wijze waarop de leerstof wordt aangeboden en de middelen die gebruikt worden bij het aanbieden van de lesstof (artikel 32e, derde lid, onder a en b, WVO), en de te hanteren pedagogisch-didactische aanpak (artikel 32e, derde lid, onder c, WVO). De wet eist ook dat leraren hierover afspraken maken in een professioneel statuut (art 32e, vierde lid WVO). Het bestuur heeft weliswaar een professioneel statuut, maar dit leidt niet tot voldoende zeggenschap onder docenten. We horen van sommige leraren dat zij het nodig achten dat bepaalde leerlingen andere opdrachten maken dan in de voorgeschreven lesmethode staan of op een andere manier werken dan in de lesmethode staat. Zij willen bijvoorbeeld dat leerlingen hun werk op papier maken of andere verwerkingsstof aanbieden. Het bestuur staat zeer beperkt toe dat er op een andere manier gewerkt wordt dan voorgeschreven is, zoals bijvoorbeeld het maken van keuzes in het al dan niet aanbieden van een digitale lesmodule. Het bestuur hanteert de regel dat in principe alle aangeboden lesmateriaal in het geautomatiseerde leersysteem ook daadwerkelijk in dat systeem door de leerlingen doorlopen moet worden. Daarmee tast het bestuur de verantwoordelijkheid van leraren aan die zij hebben voor hun leerlingen.

Verantwoording en dialoog (KA3)

We beoordelen de standaard KA3 als Onvoldoende. Daarvoor hebben we de volgende redenen:

De invulling van de medezeggenschap voldoet niet aan de wet doordat de verkiezingen niet op de juiste manier georganiseerd zijn (art. 3, tiende lid, WMS) en de MR niet met tijd gefaciliteerd wordt (art. 28, derde lid, WMS). Bovendien heeft de MR op een verplicht onderwerp geen advies gegeven (art. 11 WMS).

Het functioneren van het intern toezicht bij Stichting Tjalling Koopmans Amsterdam voldoet niet aan de wet omdat de toezichthouders in onvoldoende mate onafhankelijk en deugdelijk toezicht houden. Zij zijn voor hun informatie te afhankelijk van het bestuur, zijn niet op de hoogte van situaties waarin bestuur en school niet aan de wet voldoen en bevragen het bestuur hier in onvoldoende mate op (artikel 24 e, tweede lid en art. 24 e1, eerste lid, onder b en c, tweede en derde lid, WVO).

Het bestuursverslag en de schoolgids van het SvPO Amsterdam zijn niet voldoende onderscheidend, nu deze voor alle door SvPO geïnitieerde besturen en scholen hetzelfde zijn. Ook ontbreekt bepaalde informatie in het bestuursverslag. Daarom voldoen deze

documenten niet aan de wettelijke eisen (art. 103 WVO jo. art. 18 Besluit bekostiging WVO en art. 2, 3 en 4 Rjo en art. 24a, eerste lid, onder I, WVO).

De medezeggenschap is niet goed georganiseerd

Wij signaleren tekortkomingen die de samenwerking en de dialoog tussen bestuur en MR belemmeren. De verkiezingen verlopen niet conform de wet (art. 3, tiende lid, WMS), die voorschrijft dat de verkiezing geschiedt bij geheime schriftelijke stemming. De verkiezingen zijn namelijk zo georganiseerd, dat tijdens de stemperiode (start schooljaar tot 1 oktober) in het onlineportal voor iedereen steeds te zien is welke kandidaten (in de MR zitten twee personeelsleden, een ouder en een leerling) tot dan toe de meeste stemmen hebben vergaard. Het bestuur faciliteert de personeelsleden die lid zijn van de MR niet met tijd (art. 28, derde lid, WMS). Het bestuur en de MR hebben niet aangetoond dat de MR advies heeft gegeven over de aanstelling van de schoolleider (art. 11 WMS). Het huidige MR reglement en statuut waren één document, terwijl het twee afzonderlijke documenten behoren te zijn (art. 22 en 23 WMS). Dit kan, gelet op de juridische verschillen tussen statuut en reglement, leiden tot discussies over de interpretatie. Het bestuur heeft hiervoor een herstelopdracht gekregen en deze tekortkoming in de conceptfase van dit rapport hersteld.

De verkiezingen voor de medezeggenschapsraad kunnen beter. De verkiezingen voor de MR worden geautomatiseerd georganiseerd in opdracht van het bestuur in plaats van door de MR. Dit doet het bestuur ieder jaar opnieuw. Dat maakt continuïteit en kennisopbouw in de medezeggenschap lastig.

Het interne toezicht functioneert onvoldoende

De WVO stelt een aantal eisen aan het functioneren van intern toezichthouders. Artikel 24d WVO stelt dat het bevoegd gezag zorg moet dragen voor een goed bestuurde school met een scheiding tussen de functies van bestuur en het toezicht daarop, en met een rechtmatig bestuur en beheer. De bestuurders en intern toezichthouders moeten worden benoemd op basis van vooraf openbaar gemaakte profielen.

Artikel 24e WVO eist dat de functies van bestuurder en intern toezichthouder in functionele of organieke zin zijn gescheiden en dat de intern toezichthouder onafhankelijk van het bestuur functioneert.

Artikel 24e1 WVO bepaalt dat de intern toezichthouder toezicht houdt op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het bestuur en het bestuur met raad terzijde staat. Daarbij noemt het artikel een aantal concrete taken, waaronder het toezien op de naleving door het bestuur van wettelijke verplichtingen, de code voor goed bestuur, en de afwijkingen van die code, het toezien op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de

school verkregen op grond van deze wet en het jaarlijks afleggen van verantwoording over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden in het jaarverslag. De taken en bevoegdheden van de interne toezichthouder moeten zodanig zijn dat hij een deugdelijk en onafhankelijk intern toezicht kan uitoefenen. De interne toezichthouder dient ten minste tweemaal per jaar overleg met de medezeggenschapsraad te plegen.

Wij stellen het volgende vast. Het interne toezicht is bij Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam, net als bij de andere Scholen voor Persoonlijk Onderwijs, belegd bij het bestuur, dat bestaat uit een uitvoerend bestuurder en een aantal intern toezichthouders. Op het moment van het onderzoek waren er net twee nieuwe leden benoemd, naast de interne toezichthouder die al langer betrokken is bij de Stichting voor Persoonlijk Onderwijs Hoorn - Ida Gerhardt Academie. De twee nieuwe leden zijn niet ingeschreven in het handelsregister, waardoor zij juridisch niet op hun verantwoordelijkheid kunnen worden aangesproken. De intern toezichthouders verzamelen zelf nauwelijks informatie bij de school, de MR en andere betrokkenen. Van de intern toezichthouders horen wij dat zij dit najaar langs de MR-en van alle SvPO scholen gaan om informatie op te halen over hoe het op de scholen gaat. Zij hanteren daarbij nog geen intern toezichtkader, en zijn van plan om op grond van wat zij aan informatie ophalen een plan van aanpak te maken.

Van de intern toezichthouders horen wij ook dat zij een divers palet aan informatie van het dagelijks bestuur ontvangen (onderwijsresultaten, financiële gegevens, uitkomsten van enquêtes, verslagen van gesprekken met de toezichthouder en dergelijke) en zij daarmee beoordelen of het bestuur aan zijn verplichtingen voldoet.

Wij zien bij het bestuur en op het SvPO Amsterdam een aantal tekortkomingen in de naleving van wettelijke voorschriften (zie de rest van dit rapport). Het intern toezicht is daar niet van op de hoogte. Dat komt, concluderen wij, enerzijds door de tekortkomingen in het kwaliteitszorgsysteem (zie KA1), waardoor niet alle relevante informatie over de onderwijskwaliteit wordt verzameld, en anderzijds doordat de intern toezichthouder ook niet vraagt om die informatie. De intern toezichthouders verantwoorden zich ook niet specifiek over het toezicht op de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam in het bestuursverslag. Daarom moet de kwaliteit van het intern toezicht in overeenstemming gebracht worden met de eisen die de wet stelt aan deugdelijk en onafhankelijk toezicht (art. 24 e, tweede lid en art. 24 e1, eerste lid, onder b en c, tweede en derde lid, WVO).

Het bestuur en het SvPO Amsterdam verantwoorden zich onvoldoende

Tekortkomingen in de schoolgids

De wet vereist in artikel 24a WVO dat elke school een schoolgids

heeft, die onder andere informatie bevat over de onderwijsresultaten van die school en over de bevindingen uit het kwaliteitszorgsysteem van die school (art. 24a, eerste lid, onder a en l, WVO).

Alle door SvPO geïnitieerde scholen hebben dezelfde schoolgids. Deze was ongedateerd en bevatte geen specifieke informatie over de resultaten en de kwaliteit van het onderwijs op het SvPO Amsterdam. Het bestuur voldeed daarmee niet aan de verplichting om in de schoolgids informatie te geven over de onderwijsresultaten en de bevindingen uit het systeem van kwaliteitszorg van de school (art. 24a, eerste lid, onder a en l, WVO). Het bestuur heeft hiervoor een herstelopdracht gehad en de tekortkoming voor wat betreft de onderwijsresultaten in de conceptfase van dit rapport hersteld. De schoolgids bevat echter nog steeds geen specifieke bevindingen uit het kwaliteitszorgsysteem van de SvPO Amsterdam. De herstelopdracht blijft op dat punt dus staan.

Tekortkomingen in de jaarverslaggeving

Elk schoolbestuur moet op grond van artikel 103 WVO jaarlijks een jaarverslag vaststellen. Op grond van artikel 103 WVO en artikel 18 Besluit bekostiging WVO is een Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs vastgesteld, die regels bevat voor de inrichting van de jaarverslaggeving in het onderwijs. In elk van de over 2019 uitgebrachte jaarstukken van de acht door SvPO geïnitieerde scholen is hetzelfde identieke bestuursverslag opgenomen. Ook de in de continuïteitsparagraaf opgenomen meerjarenbegroting en meerjarenbalans heeft betrekking op financiële informatie betreffende alle acht scholen. In het bestuursverslag van de Stichting Tjalling Koopmans College Amsterdam wordt hierdoor niet specifiek door het bestuur verslag gedaan over de gerealiseerde en toekomstige ontwikkelingen van deze stichting. Dit is niet conform de Richtlijn jaarverslaggeving onderwijs (art. 2, 3 en 4 Rjo).

In het bestuursverslag komen de volgende verantwoordingselementen van het gevoerde beleid niet en/of te beperkt aan bod:

- Onderwijsprestaties (RJ 660.514a);
- Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen, zoals bij ANBI Stichting SvPO en het SWV Passend Onderwijs. De transacties met verbonden partijen worden niet inhoudelijk toegelicht (RJ 330 en RJ 660.514);
- Het gevoerde beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag ontbreekt (RJ 660.514);
- De belangrijke kengetallen op de balansdatum zijn in de jaarrekening opgenomen, over de ontwikkeling van deze kengetallen en over de financiële positie op balansdatum is geen toelichting opgenomen in het bestuursverslag (RJ 400.109);
- De beschouwing over de financiële positie op balansdatum inclusief een goede toelichting daarop ontbreekt (RJ 400.109);
- Een analyse van de jaarcijfers ten opzichte van de begroting

ontbreekt (geen verschillenanalyse begroting versus realisatie opgenomen) (RJ 400.109);

- De toelichting bij de in het bestuursverslag opgenomen meerjarenbegroting en meerjarenbalans (continuïteitsparagraaf) zijn beperkt beleidsrijk en een toelichtende duiding ontbreekt. Zo ontbreken toelichtingen op belangrijke ontwikkelingen op verwachte mutaties in reserves en in de baten en lasten, mede op basis van de verwachte ontwikkeling van kengetallen en bekostigingsvariabelen (Rjo bijlage 3a);
- In het bestuursverslag worden belangenverstrengelingen niet gemeld en toegelicht. Er zijn zakelijke relaties met en tussen verbonden partijen en er zijn familierelaties. In de toelichting op de Kwaliteitscultuur (KA2) is al aangegeven dat het bestuur met haar eigen code goed bestuur niet voldoet aan de wettelijke eis om belangenverstrengeling tegen te gaan (art.103 lid1a en lid 5 WVO).

De jaarrekening is op onderdelen onvoldoende volledig en transparant qua inhoud en duiding:

- De ontvangsten van ouderbijdragen/schoolkosten worden niet transparant en niet volledig in de jaarrekening verantwoord; in de schoolgids staat andere informatie dan hoe de gelden in de praktijk worden besteed en waar verantwoord.
- Financiële stromen op het gebied van financiering van en investeringen in onderwijshuisvesting worden te beperkt inhoudelijk toegelicht in de jaarrekening.
- De analyse en duiding van de belangrijkste verschillen tussen de begroting en daadwerkelijke realisatie van de posten in de staat van baten en lasten is niet opgenomen in de jaarrekening.

In een afzonderlijk rapport specifiek onderzoek financieel beheer zijn deze tekortkomingen nader uitgewerkt.

In het bestuursverslag 2019 van iedere door SvPO geïnitieerde school is het verslag van de toezichthouder opgenomen. De inhoud van dit verslag is echter bij elk van de acht scholen en stichtingen identiek, terwijl uit gesprekken en documenten blijkt dat de toezichthouder zijn wettelijke taken niet steeds op dezelfde manier heeft uitgeoefend. Bijvoorbeeld het contact met de medezeggenschap verschilt per bestuur. Dit is niet conform art. 24e1, eerste lid, onder e, en de richtlijn jaarverslaggeving onderwijs, waardoor de ontwikkeling per stichting niet in beeld komt.

2.2. Financieel beheer

Tijdens het onderzoek bleek dat de vierde deelvraag in dit onderzoek nog niet beantwoord kon worden. Om een oordeel te kunnen geven over het financieel beheer van de Stichting Tjalling Koopmans College is diepgaander onderzoek nodig. Daarom is een afzonderlijk

onderzoek uitgevoerd en zal in dit onderzoek geen oordeel over het Financieel beheer (standaard FB) worden gegeven.

2.3. Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
Bestuur		
KA1 - Het stelsel van kwaliteitszorg schiet tekort in de beschrijving en uitvoering. Dit leidt ertoe dat tekortkomingen in de onderwijskwaliteit niet worden vastgesteld en er geen effectieve verbetermaatregelen worden genomen. Het stelsel is daarmee ontoereikend voor de bewaking en de verbetering van de onderwijskwaliteit. Het bestuur voldoet daarmee niet aan art. 24, vierde lid, WVO en art. 23a, WVO.	Het bestuur moet zorg dragen voor een stelsel van kwaliteitszorg waarmee het alle elementen van de onderwijskwaliteit bewaakt en op grond waarvan het zo nodig verbetermaatregelen kan treffen. Het bestuur moet dit stelsel uitvoeren.	De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.
KA2 - De eigen code goed bestuur voldoet niet aan de wet. Het bestuur voldoet hierdoor niet aan de wettelijke eisen (art. 103, vijfde lid, onder b, WVO).	Het bestuur moet gaan voldoen aan de wettelijke eisen rond de (naleving van de) code goed bestuur. De intern toezichthouder moet hier toezicht op houden.	De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.
KA2 - Het bestuur faciliteert in onvoldoende mate professionalisering en het gezamenlijk werken aan beter onderwijs door het team van schoolleiding en docenten. Ook hebben docenten te weinig ruimte om het onderwijs naar eigen inzicht vorm te geven. Door bovenstaande tekortkomingen draagt het bestuur onvoldoende zorg voor de kwaliteit van het onderwijs (art. 23a en 24, vierde lid, WVO). Ook wordt niet voldaan aan de wettelijke eisen rond zeggenschap van docenten (art. 32e, derde lid, WVO).	Het bestuur moet de genoemde tekortkomingen opheffen, zodat de kwaliteitscultuur op de school voldoet aan de wettelijke eisen.	De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.
KA3 - De MR-verkiezingen voldoen niet aan art. 3, tiende lid, WMS, omdat zij niet geheim zijn.	Het bestuur moet ervoor zorgen dat de MR-verkiezingen voldoen aan de wettelijke eisen.	De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.
KA3 - Het bestuur faciliteert de MR-leden niet met tijd (art. 28, derde lid, WMS).	Het bestuur moet de MR-leden in staat stellen om werkzaamheden voor de MR te verrichten zonder daarvoor van de goede wil van anderen afhankelijk te zijn.	De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.
KA3 - De MR heeft geen advies gegeven over de aanstelling van de schoolleider (art. 11 WMS).	Het bestuur moet zorgen dat de communicatie met de MR voldoet aan de genoemde wettelijke eisen.	De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.
KA3 - Het functioneren van het intern toezicht voldoet niet aan de wet omdat de toezichthouders in onvoldoende mate onafhankelijk en deugdelijk toezicht houden (artikel 24 e, tweede lid en art. 24 e1, eerste lid, onder b en c, tweede en derde lid, WVO).	Het bestuur moet de intern toezichthouder afdoende informeren. De intern toezichthouder moet toezicht houden op alle in de wet genoemde onderwerpen.	De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
KA3 - Het intern toezicht legt niet jaarlijks verantwoording af over de uitvoering van de taken en uitoefening van bevoegdheden op het SvPO Amsterdam zoals de wet dat voorschrijft. (artikel 24 ^e lid 1, onder e, WVO).	Het intern toezicht moet deze tekortkoming herstellen en jaarlijks verantwoording afleggen over de uitvoering van de taken en uitoefening van bevoegdheden op het SvPO Amsterdam zoals de wet dat voorschrijft.	De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.
KA3 - De schoolgids bevat geen informatie over de bevindingen uit het systeem van kwaliteitszorg van de school (art. 24a, eerste lid, onder l, WVO).	Het bestuur moet zorgen dat de schoolgids per school de door de wet vereiste informatie over die school geeft. Het bestuur stuurt uiterlijk 1 april 2021 een schoolgids die voldoet aan de wettelijke eisen naar de inspectie.	De inspectie voert in april 2021 een bureau onderzoek uit naar herstel van de tekortkoming
KA3 - De jaarverslaggeving voldoet niet aan art. 103 WVO jo. art. 18 Besluit bekostiging WVO jo. art. 2, 3 en 4 Rjo.	Het bestuur moet ervoor zorgen dat het jaarverslag voldoet aan de wettelijke eisen. Dit geldt vanaf het jaarverslag 2020, dat in juli 2021 met de inspectie gedeeld moet zijn.	De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.
Overige wettelijke vereisten - Hoe de school omgaat met taalachterstanden is niet beschreven in het schoolplan. Daarmee voldoet het schoolplan niet aan art. 24, tweede lid, onder a en d, van de WVO	Het bestuur past het schoolplan op dit punt aan. Het bestuur stuurt voor 1 april 2021 een schoolplan dat volledig voldoet aan de wettelijke vereisten naar de inspectie.	De inspectie voert in april 2021 een bureau onderzoek uit naar herstel van de tekortkoming.
School		
<p>OP2 - De wijze waarop de school de ontwikkeling van de leerlingen volgt en begeleidt is van onvoldoende kwaliteit. Daardoor is onvoldoende gegarandeerd dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkeling kunnen doorlopen. De school voldoet daarmee niet aan artikel 2, tweede lid WVO.</p> <p>De school besteedt onvoldoende herkenbaar en gestructureerd aandacht aan het bestrijden van (taal)achterstanden. De school voldoet daarmee niet aan artikel 6c WVO.</p> <p>De begeleiding bij Spaans en Duits voldoet niet aan de wettelijke eisen (art. 2, tweede lid, art. 2a en art. 32e WVO).</p>	<p>Het bestuur moet ervoor zorgen dat het onderwijs zo is ingericht dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Daarvoor is het nodig dat de ontwikkeling van de leerlingen vergeleken wordt met de te verwachten ontwikkeling en dat als deze afwijkt er wordt gezocht naar de oorzaak hiervan. Ook moet de begeleiding van leerlingen zo worden ingericht dat deze aansluit bij de onderwijsbehoefte van leerlingen, zodat deze is afgestemd op de voortgang in hun ontwikkeling.</p> <p>Het onderwijs moet zodanig worden ingericht dat daarbij op structurele en herkenbare wijze aandacht wordt besteed aan het bestrijden van achterstanden, in het bijzonder de beheersing van de Nederlandse taal.</p> <p>De leerlingen moeten bij Spaans en Duits zo worden begeleid door docenten dat zij een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen.</p>	De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.

Tekortkoming	Wat verwachten wij van het bestuur?	Wat doen wij?
<p>OP3 - Het didactisch handelen draagt onvoldoende bij aan het leren en de ontwikkeling van de leerlingen. Leraren sluiten onvoldoende aan bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een achterstand of behoeften aan extra uitdaging, waardoor een effectief leerproces bij deze leerlingen onvoldoende tot stand komt. De school voldoet daarmee niet aan artikel 2, tweede lid WVO.</p>	<p>Het bestuur moet ervoor zorgen dat het onderwijs zo is ingericht dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen. Daarvoor is het nodig dat het onderwijs aansluit bij de onderwijsbehoefte van leerlingen, zodat deze is afgestemd op de voortgang in hun ontwikkeling en zodat zij een effectief leerproces kunnen doorlopen.</p>	<p>De inspectie voert binnen een jaar na vaststelling van het rapport een herstelonderzoek uit.</p>
<p>OP8 – De PTA's zijn niet voor 1 oktober bij de inspectie ingediend. De registratie van handelingsdelen is onvoldoende inzichtelijk om te kunnen vaststellen of alle eindtermen bij alle leerlingen zijn afgetoetst. Daarmee voldoet het bestuur niet aan art 31 lid 3 EB VO en artikel 32 lid 2 Eb VO</p>	<p>Het bestuur moet zorgen dat de PTA's jaarlijks tijdig worden aangeleverd bij de inspectie en dat de uitvoering ervan inzichtelijk geregistreerd wordt.</p> <p>Het bestuur stuurt uiterlijk op 1 april 2021 PTA's op naar de inspectie, die voldoen aan de wet.</p>	<p>De inspectie voert in het tweede kwartaal 2021 een herstelonderzoek uit naar de Toetsing en afsluiting.</p>

Het bestuur krijgt de opdracht de onderwijskwaliteit binnen een jaar te verbeteren naar ten minste onvoldoende (art. 11 lid 4 en art. 14 lid 2 WOT). Met het bevoegd gezag is afgesproken dat we uiterlijk een jaar na vaststelling van dit rapport een herstelonderzoek uitvoeren. Indien het bestuur op basis van een betrouwbare zelfevaluatie aannemelijk maakt dat de onderwijskwaliteit vóór die tijd is verbeterd, kan het herstelonderzoek ook eerder plaatsvinden. Als deze nog steeds zeer zwak is, melden we de school bij de minister voor vervolgmaatregelen.

Zolang de kwaliteit zeer zwak is, staat de school op de lijst zeer zwakke scholen op onze website. We voeren vervolgtoezicht uit tot de kwaliteit weer voldoende is. Meer over ons toezicht op zeer zwakke scholen vindt u in de brochure op onze website "Toezicht op zeer zwakke scholen in het primair, voortgezet en (voortgezet) speciaal onderwijs – zo werkt het".

Voorts is met het bestuur afgesproken dat zij de ouders van de leerlingen van het SvPO Amsterdam binnen vier weken na de vaststelling van het inspectierapport informeert over het inspectieoordeel Zeer Zwak door middel van de toezending van de door de inspectie opgestelde samenvatting van het inspectierapport (artikel 23c, lid 1, WVO).

Ook betreft het bestuur de ouders van de leerlingen van het SvPO Amsterdam bij de voorgenomen verbetermaatregelen en informeert zij de ouders over het verloop daarvan (artikel 23c, lid 3, WVO).

De inspectie legt alle gemaakte afspraken vast in een toezichtplan.

Daarin staat, naast de hierboven genoemde afspraken en de herstelopdrachten voor april 2021, ook op welke momenten tussentijdse toezichtactiviteiten plaatsvinden en welke afspraken hierbij getoetst worden.

3. Resultaten onderzoek naar Risico's

In dit hoofdstuk geven wij de oordelen en de resultaten van het onderzoek bij SvPO Amsterdam, afdelingen havo en vwo. Omdat onze bevindingen niet verschillen voor havo en vwo beschrijven we de resultaten voor beide afdelingen samen. Wij hebben in het vierde kwartaal van 2020 een kwaliteitsonderzoek naar risico's uitgevoerd om de kwaliteit van het onderwijs te beoordelen.

Conclusie

Als twee (of meer) van de standaarden Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2), Didactisch handelen (OP3), de Veiligheid (SK1) en/of Kwaliteitszorg (KA1) als onvoldoende zijn beoordeeld bij scholen zonder resultaten, beoordelen wij de kwaliteit van het onderwijs van deze scholen als Zeer Zwak (artikel 23a1, derde lid, WVO). De conclusie van het kwaliteitsonderzoek naar risico's is dat wij de kwaliteit van het onderwijs van de afdelingen havo en vwo van het SvPO Amsterdam als Zeer Zwak moeten beoordelen. Dit is omdat we de standaarden Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2), didactisch handelen (OP3), en de kwaliteitszorg (KA1) als onvoldoende hebben beoordeeld.

Daarnaast beoordelen wij de standaard Toetsing en afsluiting (OP8) ook als onvoldoende. De standaard Veiligheid (SK1) hebben wij als Voldoende beoordeeld.

Omdat de school in de eerste drie leerjaren leerlingen nog niet definitief plaatst op havo of vwo, gelden onze bevindingen en oordelen voor zowel de afdeling havo als vwo. Voor leerjaar vier

hebben wij geen verschillen aangetroffen tussen havo en vwo op gebied van OP2, OP3 en OP8 die een afwijkend oordeel zouden rechtvaardigen.

Wij geven het bestuur opdracht binnen een jaar te zorgen voor herstel. In het eerste kwartaal van 2022 zullen wij opnieuw onderzoek doen naar de kwaliteit van het onderwijs op het SvPO Amsterdam

3.1. Onderwijsproces

Onderwijsproces	O	V	G
OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding	•		
OP3 Didactisch handelen	•		
OP8 Toetsing en afsluiting	•		

Onderwijsproces

OP2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding

We beoordelen het zicht op de ontwikkeling en de begeleiding van de SvPO Amsterdam als Onvoldoende. De school heeft onvoldoende zicht op de ontwikkeling van de leerlingen en biedt onvoldoende begeleiding als die ontwikkeling achterblijft (artikel 2, tweede lid, WVO). Ook besteedt de school onvoldoende herkenbaar en gestructureerd aandacht aan de bestrijding van achterstanden (artikel 6c, WVO).

De begeleiding van een deel van de leerlingen schiet tekort

De wet vraagt dat het onderwijs zo wordt ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in hun ontwikkeling (artikel 2, tweede lid, WVO). Dat vraagt dat de school weet hoe het met de ontwikkeling van leerlingen gaat en hen zo nodig extra begeleiding biedt.

In het schoolplan, dat geldend is voor alle SvPO scholen staat dat de school de ontwikkeling volgt door het huiswerk in workbook te volgen en toetsen af te nemen. Bij stagnaties in de ontwikkeling stelt de school volgens het schoolplan handelingsadviezen op voor de afstemming van de uitleg, de instructie en de begeleiding.

Uit gesprekken, inzage van het leerlingvolgsysteem en de enquête die wij hebben uitgezet onder leerlingen blijkt dat voor veel leerlingen het onderwijs van de SvPO Amsterdam aansluit bij hun onderwijsbehoeften, maar circa een op de vijf leerlingen op deze school ervaart dat zij bij één of meer vakken meer hulp nodig hebben bij het realiseren van hun leerdoelen. Op dat moment stelt de school echter geen handelingsadviezen op, zoals volgens het schoolplan de

bedoeling is. Het gevolg is dat het onderwijs niet afgestemd wordt op de onderwijsbehoeften van leerlingen. Mede daardoor krijgt een aantal leerlingen niet de begeleiding en de ondersteuning die zij nodig hebben om zich onderbroken te ontwikkelen, waardoor een waarborg voor een ononderbroken ontwikkeling ontbreekt voor deze leerlingen (art. 2, tweede lid, WVO).

Nadere toelichting

Omdat het bestuur ons geen informatie kan geven over de afstemming van het onderwijs op de behoeften van leerlingen hebben wij een vragenlijst bij leerlingen afgenomen over hoe zij de aansluiting van het onderwijs ervaren. Dit levert als beeld op dat bijna 20% van de leerlingen meer hulp nodig heeft bij verschillende vakken dan de school biedt. Deze informatie hebben we gelegd naast de bevindingen die wij tijdens de onderzoeksdag hebben opgedaan over het zicht op ontwikkeling en de begeleiding van het SvPO Amsterdam. Aan de hand van drie voorbeelden en de organisatie van het onderwijs in Spaans en Duits laten wij zien dat het zicht van de leraren en mentoren op de ontwikkeling van de leerlingen en wat zij nodig hebben te beperkt is en dat de ondersteuning van leerlingen beter moet.

Voorbeeld 1

De helft van het lerarenteam is dit jaar nieuw op SvPO Amsterdam. Veel van deze leraren vertellen dat ze niet goed op de hoogte zijn van afspraken over het volgen en begeleiden van leerlingen en niet goed overweg kunnen met het digitale leerlingenvolgsysteem. Zij hebben aantoonbaar moeite met het opzoeken van gegevens over leerlingen in dit systeem. Zij geven ook aan dat zij te weinig op de hoogte zijn van de ontwikkeling van leerlingen in voorgaande leerjaren. Uit bovenstaande concluderen wij dat deze leraren te weinig informatie verzamelen over de kennis, vaardigheden en onderwijsbehoeften van hun leerlingen.

Voorbeeld 2

Op grond van gesprekken met mentoren, inzage in het OKR en bestudering van verslagen van teambesprekingen stellen we vast dat de meeste leraren en mentoren de voortgangsinformatie over leerlingen in onvoldoende mate analyseren om na te gaan waar het aan kan liggen als individuele en groepen van leerlingen bepaalde opdrachten niet goed maken, niet goed meekomen in de les bij de uitleg of niet meedoen met de lesstof. Deze analyses, en de conclusies die daarbij zijn getrokken, zijn niet terug te vinden in het OKR, en ook niet in de gespreksverslagen. Leraren gaan niet na of er mogelijk achterstanden in benodigde vaardigheden een rol spelen, wanneer leerlingen bij herhaling aangespoord moeten worden om zich op de lesstof te richten of wanneer leerlingen vaak dezelfde opdrachten moeten herhalen. Zij

onderzoeken te weinig of een andere begeleiding misschien nodig is. Ook van leerlingen die voldoende presteren kunnen zij niet goed kunnen uitleggen waarom hun ontwikkeling goed verloopt. Op grond van bovenstaande concluderen wij dat de meeste leraren en mentoren te weinig informatie en inzicht hebben voor een goede regievoering op de ontwikkeling van leerlingen.

Voorbeeld 3

Wij hebben teambesprekingen bijgewoond waarin leerlingen en de aanpak die zij nodig hebben werden besproken. In de bijgewoonde teambesprekingen werden leerlingen besproken die bij meerdere vakken waren vastgelopen, een ongemotiveerde indruk wekten en soms opvallend gedrag in de les vertoonden. Zij richten zich daarbij op wat leerlingen zouden moeten aanpassen in hun werkhouding en inzet, en op het in het gareel houden van leerlingen. De teams hebben niet besproken wat zijzelf zouden kunnen verbeteren in hun lessen en in hun begeleiding om deze leerlingen beter van dienst te zijn. Daardoor leidden de besprekingen niet tot de opbrengst die wij op grond van het schoolplan mochten verwachten. In plaats van dat zij handelingsadviezen opstellen voor de afstemming van de uitleg/instructie, het verwerkingstempo en de begeleiding op wat leerlingen nodig hebben om beter te presteren, richten zij zich op wat leerlingen zouden moeten aanpassen in de werkhouding en de inzet en op het in het gareel houden van lastige leerlingen.

Begeleiding Spaans en Duits schiet tekort

De wet vraagt dat het onderwijs (en dus ook het onderwijs in Spaans en Duits) zo wordt ingericht dat de leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in hun ontwikkeling (artikel 2, tweede lid, WVO). Dat vergt dat de vorderingen van de leerlingen op een deugdelijke manier worden gevolgd, zodat de school daadwerkelijk de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen voor ogen heeft in het onderwijs en ook dat het onderwijs aansluit bij de verschillende leerbehoeften van leerlingen, bijvoorbeeld als uit de vorderingen blijkt dat de ontwikkeling stagneert. Bij deze laatste groep leerlingen zoekt de school naar mogelijke verklaringen voor de stagnatie, zodat het onderwijs daarop kan worden aangepast en achterstanden kunnen worden bestreden (artikel 2, tweede lid, WVO en artikel 6c, WVO). Uit artikel 2, tweede lid van het WVO, vloeit verder voort dat voor een ononderbroken ontwikkeling de volgende voorwaarden gelden:

- Er is sprake van een klimaat dat leren mogelijk maakt
- De uitleg is helder
- De les verloopt gestructureerd
- Het niveau sluit aan bij de leerling én past bij het te halen eindniveau (Kamerstukken II, 2014-2015, 33862, nr. 13)

Het onderwijs Spaans en Duits voldoet op meerdere onderdelen niet aan artikel 2, tweede lid, WVO. Dit onderbouwen wij met de volgende feitelijke bevindingen, die wij hebben opgedaan in gesprekken met de

coördinator en leraren Duits en Spaans, leerlingen, mentoren en ouders.

Zeer beperkte contactmomenten tussen leerlingen en vakdocenten
De leerlingen volgen zelfstandig een digitaal lesprogramma Spaans en/of Duits. Er zijn daarnaast contactmomenten met de vakdocenten. De vakdocenten zijn in dienst zijn bij een commercieel taal instituut, dat door SvPO wordt ingehuurd, en hebben niet allen een in Nederland geldende lesbevoegdheid (art. 2a en art. 33 WVO). Het contact met de vakdocenten beperkt zich tot een of enkele momenten per jaar, in de vorm van mondelinge (diagnostische) toetsen. Deze mondelingen moeten de leerlingen zelf aanvragen. Leerlingen kunnen op eigen initiatief mailen met de vakdocent of coördinator van het taal instituut. de vakdocent heeft, met uitzondering van de mondelingen, zelf niet structureel contact met leerlingen over hun vorderingen. Er staan ook geen lessen Spaans of Duits op het rooster.

Docenten volgen de ontwikkeling van leerlingen niet tussentijds en stemmen het onderwijs niet af
Docenten Spaans en Duits geven aan geen toegang te hebben tot het werk dat leerlingen maken in het geautomatiseerde leersysteem en zijn daardoor niet op de hoogte van de inhoudelijke vorderingen of stagnaties in het werk, of van inhoudelijke oorzaken van stagnaties. Docenten Spaans en Duits controleren dus niet aan de hand van het gemaakte werk of leerlingen de stof hebben begrepen, en stemmen hun uitleg, instructie en feedback niet af op de onderwijsbehoefte van leerlingen, op basis van gemaakte opdrachten. Docenten Spaans en Duits nemen ook geen deel aan leerlingenbesprekingen of rapportvergaderingen, waardoor zij geen kennis nemen en uitwisselen over de ontwikkeling van leerlingen en welke begeleiding nodig is om het leerproces van leerlingen te bevorderen. Docenten Duits en Spaans begeleiden leerlingen tussentijds niet zelf bij hun studievoortgang, dat is een taak van de mentoren, geven zij aan. Mentoren moeten leerlingen bij hun planning van Duits en Spaans begeleiden en leerlingen wijzen op het op tijd aanvragen van de mondelingen.

Studiebegeleiding vindt wisselend plaats, afhankelijke van de mentor
Niet alle mentoren voeren hun taak om leerlingen te begeleiden met hun planning van Spaans en Duits en hen te wijzen op het aanvragen van mondelingen hetzelfde uit, horen wij van leerlingen en ouders. Er zijn mentoren die hier bovenop zitten, andere mentoren hebben minder vaak of nauwelijks contact met leerlingen over de planning van werk en mondelingen Duits en Spaans. In dat laatste geval lopen leerlingen het risico achterop te raken. Die achterstanden zien wij ook in het leerlingvolgsysteem. Leraren Spaans en Duits zijn niet structureel op de hoogte van deze achterstanden en/of springen hier niet zelf op in. Leraren Spaans en Duits hebben geen contact met de mentoren.

Leerlingen ervaren Duits en Spaans als zelfstudie en missen begeleiding

Leerlingen en ook ouders geven aan dat leerlingen voor het leren van Spaans en Duits op zichzelf aangewezen zijn. Zij missen vakinhoudelijke begeleiding, bijvoorbeeld wanneer zij vastlopen. De digitale communicatie met de leraren is voor leerlingen, in het geval van buitenlandse docenten, lastig te volgen en helpt en motiveert hen daarnaast onvoldoende. Een deel van de docenten is voor leerlingen bovendien moeilijk te volgen tijdens de contactmomenten: het betreft Spaanstalige docenten die in het Spaans met leerlingen communiceren dan wel in het Engels hulp bieden waarbij, zo geven de leerlingen aan, het Engels slecht te begrijpen is.

Er zijn dan ook praktisch geen leerlingen die in de bovenbouw kiezen voor een van de twee keuzetalen. Dit geldt voor alle SvPO scholen met een klas vier en hoger. In de bovenbouw is er overigens geen onderwijs georganiseerd in Spaans en Duits op de SvPO scholen, uitgevoerd door leraren die in dienst zijn van de stichtingen van SvPO.

Omdat docenten Spaans en Duits slechts een of enkele malen per jaar een contactmoment hebben, zij de taalontwikkeling van de leerlingen niet tussentijds volgen en het taalonderwijs niet afstemmen op wat leerlingen tussentijds nodig hebben, studiebegeleiding niet afdoende is bij het leren van een taal en bovendien ook wisselend plaats vindt, en omdat leerlingen en ouders vakinhoudelijke begeleiding missen, concluderen wij dat de vorderingen van de leerlingen niet op een deugdelijke manier worden gevolgd en ook dat de vakinhoudelijke begeleiding onvoldoende aansluit bij de verschillende leerbehoeften van leerlingen (art. 2, tweede lid, WVO). Bij het geven van onderwijs, zoals in de vakken Spaans en Duits, is het de bedoeling om leerlingen gestructureerd naar de eindtermen voor die vakken toe te leiden (Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 15 augustus 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BX4694). Daarbij dient een docent een inhoudelijke rol te kunnen nemen, zoals ook volgt uit art. 2a en art. 32^e WVO.

Achterstandenbestrijding gebeurt onvoldoende herkenbaar en gestructureerd

De school moet van de wet structureel en herkenbaar aandacht besteden aan het bestrijden van achterstanden, onder andere op het gebied van taal (art. 6c WVO). De school heeft geen taal- en rekenbeleid. We horen van docenten dat zij niet op de hoogte zijn van de taal- en rekenvaardigheden van leerlingen en daarmee ook niet weten of er sprake is van achterstanden. Er wordt daarnaast niet structureel op basis van de referentieniveaus onderzocht welke leerlingen precies welke achterstanden hebben. Er is bij de start van dit schooljaar eenmalig een extern genormeerde toets afgenomen

onder de huidige vierde klas leerlingen. Bij de overige leerlingen zijn de basisvaardigheden niet in beeld gebracht. Evenmin heeft de school specifieke leermiddelen of opdrachten voor die leerlingen voor die leerlingen. Er zijn weliswaar uren begeleid werken ingeroosterd waarin leerlingen aan werkachterstanden kunnen werken. Er is in deze uren echter geen begeleiding voor taal en rekenen georganiseerd. De school besteedt daarom niet herkenbaar structureel aandacht aan het bestrijden van die achterstanden.

Conclusie

Een aantal leerlingen ervaart een goede aansluiting met hun onderwijs. Helaas is er ook een groep leerlingen die deze aansluiting niet ervaart. Bij deze groep leerlingen moeten wij constateren dat het zicht van leraren en mentoren op hun ontwikkeling ontbreekt en dat zij daardoor niet goed begeleid worden. Daarom beoordelen wij de kwaliteit van het zicht op ontwikkeling en de begeleiding als Onvoldoende.

OP3 Didactisch handelen

We beoordelen de kwaliteit van het didactisch handelen van het SvPO Amsterdam als Onvoldoende. De kwaliteit van het didactisch handelen voldoet niet aan artikel 2, tweede lid, WVO. In te veel lessen is sprake van leerlingen die niet actief betrokken zijn bij de les, worden leerlingen door leraren te weinig op weg of verder geholpen met opdrachten en brengen leraren te weinig structuur en afwisseling aan in lessen. Bovendien

zorgen leraren er onvoldoende voor dat de lessen voor leerlingen die extra uitleg, begeleiding, oefening of uitdaging nodig hebben, voldoende afgestemd zijn op de voortgang in hun ontwikkeling. Het gevolg is dat in deze lessen onvoldoende sprake is van een klimaat waarin leerlingen tot leren komen. Voor deze tekortkomingen ontvangt het bestuur van het SvPO Amsterdam een herstelopdracht.

De kwaliteit van de school bij het didactisch handelen wordt onder meer bepaald door het didactisch vermogen om aan te sluiten bij leerlingen: leraren moeten zowel bij leerlingen met een achterstand, als leerlingen met behoeften aan extra uitdaging een effectief leerproces tot stand weten te brengen. Uit artikel 2, tweede lid van het WVO, vloeit verder voort dat voor een ononderbroken ontwikkeling de volgende voorwaarden gelden:

- Er is sprake van een klimaat dat leren mogelijk maakt
- De uitleg is helder
- De les verloopt gestructureerd
- Het niveau sluit aan bij de leerling én past bij het te halen eindniveau (Kamerstukken II, 2014-2015, 33862, nr. 13)

Toelichting op het oordeel

Wij hebben 23 lessen geobserveerd, in klas een tot en met vier van de

afdelingen havo en vwo. In één derde van de geobserveerde lessen hebben we gezien dat een deel van de leerlingen niet meedeed. In deze lessen waren leerlingen bijvoorbeeld met elkaar aan het praten terwijl zij zelfstandig opdrachten moesten maken. Leerlingen stelden weinig vragen aan de leraar en de leraar ging te weinig na of leerlingen uit de voeten konden met de opdrachten.

Wij hebben onder alle leerlingen een leerlingenenquête afgenomen (respons 160 leerlingen). De uitkomsten van de enquête laten zien dat bovenstaande een herkenbaar beeld is voor veel leerlingen. Een op de zes leerlingen vond dat hun leraren er niet voor zorgen dat zij goed werken en opletten in de les. Ook gaf een kwart van de leerlingen aan dat leraren niet controleren of zij de uitleg begrijpen. Dit zagen wij terug in de lessen. In een derde deel van de door ons geobserveerde lessen controleerden leraren na hun uitleg vaak niet of leerlingen deze hadden begrepen en/of gaven leraren weinig aanwijzingen voor hoe opdrachten gemaakt moesten worden en gaven zij weinig hulp aan leerlingen als die ergens moeite mee hadden en daar zelf niet om vroegen.

De lessen duren, evenals op alle andere SvPO scholen, 85 minuten op het SvPO Amsterdam. Een deel van de les, bij de SvPO scholen is 30 van de 85 minuten gebruikelijk, besteden de leerlingen aan het zelfstandig maken van opdrachten.

Sommige leerlingen geven aan dit prettig te vinden. Veel leerlingen vertellen echter dat zij de lessen en de schooldag weinig afwisselend en te lang vinden. Zij zeggen dat ze moeite hebben om aan het werk te blijven. Daardoor ontstaat onrust in de les die niet altijd door leraren goed aangepakt wordt. In één derde van alle lessen zagen wij telkens leerlingen die zich niet goed konden concentreren dan wel opdrachten niet goed konden maken en niet goed wisten hoe zij verder moesten. Wij zagen leerlingen afhaken, maar de leraren boden hen geen hulp en daarom waren deze lessen niet afgestemd op wat leerlingen nodig hebben. Uit de vragenlijst die wij afnamen gaf ruim een vijfde van de leerlingen aan dat ze het er niet mee eens zijn dat zij aan het einde van de schooldag kunnen zeggen dat ze veel geleerd hebben. Deze uitkomst sluit aan bij onze bevinding dat de kwaliteit van het didactisch handelen beter moet.

In een deel van de lessen die wij hebben bijgewoond toonden de leraren voldoende didactisch vermogen, dit was ook zichtbaar in het gedrag van de leerlingen. Echter zijn er teveel lessen die niet aan de kwaliteitseisen van het didactisch handelen voldoen en daarom beoordelen wij het didactisch handelen als onvoldoende.

OP8 Toetsing en afsluiting

Wij beoordelen de kwaliteit van de toetsing en afsluiting in de afdelingen havo en vwo als Onvoldoende, vanwege het niet tijdig indienen van het PTA (artikel 31, lid 3, EB) en tekortkomingen in de uitvoering van de schoolexamens (artikel 32, lid 2, EB). Hiervoor ontvangt het bestuur een herstelopdracht. Tijdens de rapportagefase

heeft het bestuur een aantal tekortkomingen hersteld. Hieronder is aangegeven welke punten dit betreft.

Toelichting op het oordeel

De toetsing en afsluiting heeft de volgende tekortkomingen:

- Het PTA is niet voor 1 oktober 2020 ingezonden bij de inspectie, zoals dit in artikel 31 lid 3 Eindexamenbesluit beschreven staat.

- Het vak Maatschappijleer heeft geen eigen PTA, terwijl het wel een eigenstandig vak is dat voor alle leerlingen verplicht is en een eindcijfer oplevert. Nu maakt het cijfer voor dit vak onderdeel uit van het eindcijfer van een ander vak. Dit is niet toegestaan (artikel 50, lid 2, EB). Inmiddels is er op de site van de school en PTA Maatschappijleer gepubliceerd.

- Op de documentatiesite van de school wordt het vak ANWO op de afdeling vwo als examenvak vermeld. Dit komt niet overeen met de informatie in het PTA, waar het vak geen eigen PTA heeft, maar onderdeel is van een ander vak. Dit is niet toegestaan (artikel 50, lid 2, EB). Inmiddels blijkt dat het hier gaat om een misverstand en het vak daadwerkelijk niet meer wordt aangeboden op het vwo. Het bestuur heeft de informatie op de documentatiesite aangepast.

- Het vak CKV heeft een PTA, waarbinnen bij onderdeel A punten behaald kunnen worden door deelname aan taalreizen. De deelname aan de taalreizen is afhankelijk gesteld van de vrijwillige ouderbijdrage. Leerlingen waarvan de ouders de vrijwillige ouderbijdrage niet betalen kunnen daardoor niet deelnemen aan het verplichte onderwijsprogramma (artikel 27, tweede lid, WVO). Inmiddels is een nieuw PTA voor CKV op de website gepubliceerd. Hiervan maken de taalreizen geen onderdeel meer uit.

- In de PTA's van alle vakken (het vak Tekenen uitgezonderd) staan handelingsdelen vermeld. Of handelingsdelen naar behoren zijn afgerond wordt niet goed bijgehouden in het cijferadministratiesysteem, waardoor het bevoegd gezag niet kan beoordelen of de leerlingen het schoolexamen hebben afgesloten (artikel 32, lid 2, EB).

De toetsing en afsluiting voldoet op de volgende punten wel aan wet- en regelgeving. Het PTA en examenreglement zijn met instemming van de medezeggenschapsraad vastgesteld door het bevoegd gezag en is verzonden naar leerlingen. In het PTA staan de onderdelen van het eindexamenprogramma ((sub)domeinen, eindtermen) beschreven. De inhoud van de onderdelen van het schoolexamen (de vervangende opdracht bij CKV uitgezonderd), de wijze waarop en de tijdvakken waarbinnen de toetsen van het schoolexamen plaatsvinden, de wijze van herkansing van het schoolexamen en de

regels voor de wijze waarop het cijfer voor het schoolexamen voor een kandidaat tot stand komt, worden vermeld in het programma. Wij hebben in het cijferadministratiesysteem kunnen zien dat de toetsen – niet zijnde handelingsdelen – uit het PTA afgenomen en geregistreerd worden zoals afgesproken. De regels rond strafmaatregelen uit het examenreglement komen overeen met diezelfde regels in artikel 5 van het Eindexamenbesluit VO. De herkansingsregels bij schoolexamens en de organisatie en gang van zaken van het eindexamen staan juist beschreven in het examenreglement.

3.2. Schoolklimaat

Schoolklimaat	O	K	V	G
SK1 Veiligheid			●	

Veiligheid

SK1 Veiligheid

We beoordelen de sociale veiligheid op het SvPO Amsterdam als Voldoende. De school gebruikt informatie over de sociale veiligheid voor het bijstellen van het veiligheidsbeleid en ziet erop toe dat leraren en ondersteunend personeel adequaat toezicht houden en maatregelen nemen als de situatie daarom vraagt. De school heeft een pestcoördinator. Uitingen van leerlingen en leraren zijn niet in strijd met de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. Hiermee voldoet de school aan de meeste eisen van de standaard Veiligheid (SK1).

De school monitort jaarlijks de sociale, fysieke en psychische veiligheid van de leerlingen in en om de school gedurende de schooldag. De school heeft de monitor aangepast naar aanleiding van eerdere kritiek, waardoor deze voldoet aan de eisen uit de wet en het inrichtingsbesluit. De monitoring kan wel nog worden verbeterd door de data te (laten) analyseren volgens de procedure van de instrumentontwikkelaars en de vervolgens aan te (laten) leveren aan de inspectie. Dan maakt de school ook deel uit van de groep scholen waarop de benchmark gebaseerd is. Ook bevelen we het bestuur aan om de cijfers op de website te verrijken met schaalscores voor de onderdelen welbevinden, ervaren schoolveiligheid en eventuele aantasting van die veiligheid en meta-informatie over representativiteit.

3.3. Overige wettelijke vereisten

Overige wettelijke vereisten

Schoolplan voldoet niet volledig aan de wet

Er is voor de acht scholen van SvPO één gezamenlijk schoolplan voor de periode 2021-2024 vastgesteld. Elke medezeggenschapsraad heeft aan dit document instemming verleend. Het schoolplan voldoet aan de meeste wettelijke vereisten. Hoe de scholen omgaan met taalachterstanden is echter niet beschreven. Dit moet worden aangevuld.

Voor wat betreft de informatie over anti-pestbeleid en de coördinatie daarvan kan de school overwegen om informatie hierover rechtstreeks, en daardoor makkelijker vindbaar op te nemen in het schoolplan. Nu is deze informatie vanuit het schoolplan via twee links te vinden op de bij direct betrokkenen bekende documenten website van SvPO.

Ouderbijdrage niet vrijwillig

De schoolgids van SvPO maakte onderscheid tussen ouderbijdragen en schoolkosten. Deze termen zorgden voor onduidelijkheid. Er bestaat voor de wet maar één soort bijdrage en dat is de vrijwillige ouderbijdrage. Uit de tekst in de schoolgids van SvPO bleek niet dat de ouderbijdrage vrijwillig is. De wet vereist echter dat in de schoolgids duidelijk wordt gecommuniceerd dat de geldelijke bijdrage voor ouders vrijwillig was (art. 24a, eerste lid, onder d, WVO). Het bestuur krijgt hiervoor een herstelopdracht.

De tekst in de schoolgids maakte duidelijk dat als de ouderbijdrage niet wordt betaald, een leerling niet kan deelnemen aan taalreizen, excursies en sportdagen. Deze activiteiten maken tevens onderdeel uit van de door het bestuur en MR vastgestelde onderwijstijd. Het buitensluiten van het onderwijsprogramma is in strijd met het beginsel dat de toegang tot het onderwijs niet afhankelijk mag worden gesteld van een geldelijke bijdrage.

Scholen zijn verplicht om aan de leerling een voor de ouder kosteloos alternatief aan te bieden om een leerling wel het vastgestelde onderwijsprogramma te kunnen laten volgen.

SvPO biedt geen concreet alternatief programma, mocht een leerling niet meedoen aan een van de genoemde activiteiten. Leerlingen kunnen zelf met een voorstel komen voor alternatieve activiteiten en dit overleggen met de mentor, zo meldt de website van SvPO ten tijde van het onderzoek. Dit voldoet niet aan de wet.

Ook werden de kosten voor een laptop onder verplichte schoolkosten geschaard. Dit is in strijd met de wet: laptops zijn leermiddelen en vallen daarom onder de vrijwillige ouderbijdrage.

Scholen kunnen via de vrijwillige ouderbijdrage kosten in rekening brengen voor (het gebruik van) een laptop of tablet, maar daarvoor

geldt: als een ouder kiest hiervoor niet te betalen, dient de school voor het desbetreffende leerjaar te voorzien in voor de leerling bruikbaar lesmateriaal. Dit gebeurt echter niet.

Verder vroeg SvPO een bijdrage van ouders met betrekking tot de aanschaf van onder meer pennen, papier, grafische rekenmachine, atlas en woordenboeken. Een school kan dit niet zonder meer van ouders eisen. Het staat een ieder vrij deze materialen zelf aan te schaffen bij een leverancier naar keuze. Ze vallen dus niet onder verplichte schoolkosten. Overigens mogen scholen wel een bijdrage vragen voor deze kosten, maar ook dan moet de vrijwilligheid van de gevraagde bijdrage blijken.

Ten slotte maakte de schoolgids onvoldoende helder of de bijdrage van 20 euro per dag tijdens een taalreis valt binnen de ouderbijdrage van 250 euro, of dat deze dagelijkse bijdrage hier bovenop komt. Dit maakt dat het voor ouders niet duidelijk is hoe hoog de ouderbijdrage is.

In de conceptfase van het rapport heeft het bestuur de tekst over de ouderbijdrage in de schoolgids aangepast. Er staat nu in de schoolgids dat er geen ouderbijdrage gevraagd wordt, maar dat er als het kind meegaat op taalreizen daar wel kosten aan verbonden zijn. Zolang deze taalreizen niet verplicht zijn voldoet de schoolgids daarmee aan de wet.

Verantwoording over onderwijsresultaten in de schoolgids voldoet niet aan de wet

In het hoofdstuk over Verantwoording en Dialoog (standaard KA3) gaan wij hier in detail op in.

Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld voldoet aan de wet

In de wettelijke vereisten die gelden voor de Meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld hebben we geen tekortkomingen aangetroffen.

Bijlage: Zienswijze van het bestuur

Ontwikkelkansen tellen bij SvPO

17 mei 2021

SvPO houdt de klassen klein, biedt veel onderwijstijd en organiseert (zodra corona het weer toelaat) veel taalreizen. Hoewel SvPO een normaal bekostigde school is, biedt ze zo bijna particulier onderwijs. Om uit te komen met het beperkte budget, is de organisatie simpel waardoor die toekan met weinig managers en bureaucratie. Zo blijft tijd over voor waar het allemaal om draait: les.

Leerlingen ontwikkelen zich goed, zo blijkt uit de resultaten. Helaas staat een simpele organisatie soms op gespannen voet met een bureaucratische uitleg die inspectie regelmatig geeft aan de wet.

We zijn het op belangrijke punten oneens met de bevindingen van dit rapport. We vinden dat de resultaten van het onderwijs zwaarder moeten meewegen in de beoordeling. We zien ook dat de eisen die inspectie stelt ertoe kunnen leiden dat we meer overhead en bureaucratie moeten introduceren. In dat geval dreigen de kleine klassen onbetaalbaar te worden. Daarom zijn we om dit rapport naar de rechter gestapt. We denken dat de inspectie de wet te streng interpreteert. En dat inspecteurs soms hun persoonlijke mening als wettelijke verplichting presenteren.

Er zijn punten waar we het wél mee eens zijn, die we al in ons schoolplan hadden opgemerkt als verbeterpunt of die we kunnen aanpassen zonder dat het meer bureaucratie tot gevolg heeft. Die passen we uiteraard aan - of hebben we al aangepast.

Hieronder eerst onze belangrijkste bezwaren tegen het rapport. Daarna volgen de punten die inspectie in het rapport aan de orde stelt, met een korte reactie van ons hoe we daarmee om zullen gaan.

Bezwaren tegen opvattingen inspectie

Bezwaar 1: leerlingen minder kans op een hoger niveau

Uit het leerlingvolgsysteem en enquêtes onder leerlingen blijkt volgens inspectie dat voor veel leerlingen het onderwijs van SvPO aansluit bij hun onderwijsbehoeften. Maar: circa 15% van de leerlingen ervaart die aansluiting bij één of meer vakken onvoldoende.

Dat komt omdat deze leerlingen een mavo-advies hebben en bij SvPO

twee jaar de kans krijgen om havo te halen. Dat lukt vaak (ruim 2 van de 3). Net als eerder in Utrecht vindt inspectie echter dat voor deze leerlingen een aangepast programma gemaakt moet worden, met makkelijker lesstof en overslaan van opgaven. Dat willen we niet, omdat ze dan minder kans hebben om havo te halen. Juist het 'maken van meters' biedt deze kinderen de ladder waarmee ze omhoog kunnen klauteren. Als we inspectie op dit punt gelijk zouden geven, kunnen we geen mavo leerlingen meer aannemen. Ze ontberen dan de unieke kans om hogerop te komen.

Bezwaar 2: resultaten niet meegeteld vanwege corona

Inspectie heeft aangekondigd dat ze de onderwijsresultaten volgend schooljaar niet zal laten meewegen. De reden is dat vanwege corona de resultaten op veel scholen in Nederland onvoldoende zijn. Dat valt die scholen volgens inspectie niet aan te rekenen en daarom worden van geen enkele school de resultaten meegewogen.

Wij vinden dat onterecht omdat scholen die ondanks corona goede resultaten halen, daarvoor nu niet beloond worden. De objectieve resultaten van onze scholen zijn allemaal voldoende tot goed. Kritiek van inspectie op onze werkwijze kunnen we vaak pareren door te wijzen op de resultaten die we er mee halen. Dat kan niet als die resultaten ineens niet meer meewegen.

Bezwaar 3: extra begeleiding telt niet als het er voor alle leerlingen is

De meeste scholen in Nederland hebben voor leerlingen die niet goed meekomen extra voorzieningen, zoals: een aparte kleine klas, extra wiskundelessen bij achterstanden met rekenen, extra Nederlands bij een taalachterstand, etc. Rond die extra voorzieningen zit veel bureaucratie om te bepalen wie er voor in aanmerking komt. En dan nog worden er fouten gemaakt bij het bepalen welke voorzieningen voor welke leerling nodig zijn.

SvPO heeft het daarom simpeler opgelost: iedere leerling krijgt alle voorzieningen standaard. Waaronder: een relatief kleine klas, 24% meer wiskundeles, 18% meer Nederlandse les, enz. Maar omdat iedereen dit krijgt, rekent inspectie het niet als 'extra' voorziening. Inspectie vindt daarom dat we onvoldoende extra voorzieningen hebben voor leerlingen om een ononderbroken ontwikkeling door te maken. Als alleen bepaalde leerlingen het zouden krijgen, dan zou het als 'interventie' tellen. Nu niet.

We denken dat onze aanpak de betere is. Dat zien we aan de onderwijsresultaten en we denken dat het ook blijkt uit de

enquêteresultaten van inspectie (zie bezwaar 5).

Bezwaar 4: oordeel over kwaliteitszorg ten onrechte negatief

Bij startende scholen telt de beschrijving van de kwaliteitszorg zwaar mee bij de beoordeling van de school. Volgens inspectie is de beschrijving van de kwaliteitszorg in het schoolplan van SvPO onvoldoende. De kwaliteitszorg in het [schoolplan van SvPO](#) is echter omvattend, maakt duidelijk hoe kwaliteit wordt gemeten en aan welke concrete verbeterpunten gewerkt wordt. Dat voldoet ruimschoots aan de wettelijke eisen en aan hetgeen de inspectie in haar 'handreiking kwaliteitszorg' vraagt. We vinden ook dat er sprake is van ongelijke behandeling omdat beschrijvingen van andere scholen, die recentelijk [een voldoende](#) of zelfs [goede beoordeling](#) kregen, veel beperkter zijn.

Bezwaar 5: resultaten op afzonderlijke enquêtevragen niet vrijgegeven

Inspectie heeft onder alle leerlingen van SvPO een uitgebreide vragenlijst afgenomen. Dat heeft ze in het verleden ook bij veel andere scholen gedaan. De uitkomsten van SvPO laten zien dat ze de vergelijking met die andere scholen prima kan doorstaan. Dat blijkt uit de samengevatte gemiddelden die inspectie heeft vrijgegeven ^[1]:

Onderdeel ^[2]	SvPO	Andere scholen
Veiligheid	8,2	8,2
Schoolregels	6,9	6,9
Probleemoplossing	7,3	6,9
Aanbod op maat ^[3]	5,5	5,7
Mentoraat ^[4]	5,5	5,7
Onderwijstijd	7,8	6,4
Uitleg	7,1	6,6
Feedback	6,4	6,0
Lesopzet	6,6	6,2
Gemiddeld	6,8	6,5

Inspectie wil niet de gemiddelde uitkomsten geven op afzonderlijke vragen. Ze spreekt SvPO wél aan op die uitkomsten. Ze stelt bijvoorbeeld dat bij SvPO Hoorn één op de acht leerlingen "behoefte heeft aan meer ondersteuning bij sommige vakken". Dat is er één op de acht teveel, maar het vermoeden bestaat dat dit in vergelijking met andere scholen eerder goed dan slecht is. Dan is het onterecht om

SvPO dit te verwijten, maar belangrijker nog: die informatie is van nut om te bepalen wat gedaan kan worden om dat aantal verder naar beneden te krijgen.

Bezwaar 6: negatieve oordelen financieel rapport hebben geen onderbouwing

De inspectie geeft een onvoldoende voor de financiële continuïteit en de rechtmatigheid. Wie dat leest schrikt zich een hoedje.

Maar wie het rapport verder leest zal zien dat er een veel zwakkere conclusie ligt. Namelijk dat de inspectie vindt dat ze niet goed zicht heeft op de financiële continuïteit en rechtmatigheid omdat ze te weinig informatie heeft. Het onderzoek was kortom nog helemaal niet afgerond voor het rapport. In plaats van onvoldoendes uit te delen zou inspectie gewoon haar onderzoek moeten vervolgen en pas daarna tot conclusies komen.

Voor betreft de financiële continuïteit bijvoorbeeld: dat gaat over de situatie eind 2019. We zijn nu bijna in juli 2021 en de scholen staan er financieel prima voor. De vaste lasten zijn flink gedrukt door investering in huisvesting. Schulden zijn er vrijwel niet.

Samenvatting opmerkingen inspectie

1.1 Corona

Inspectie stelt vast dat veel scholen in Nederland onder de coronapandemie te lijden hebben, maar dat SvPO meldt dat het redelijk gelukt is om de lessen doorgang te laten vinden. Om te controleren of er door de coronasluiting geen schade is ontstaan in de ontwikkeling van leerlingen, heeft SvPO bij leerlingen die naar de bovenbouw gingen CITO-toetsen afgenomen.

Deze toetsen laten volgens inspectie zien dat de leerlingen voor de basisvaardigheden bij Nederlands, rekenen, wiskunde en Engels gemiddeld uitkomen op havo-niveau.

Dat klopt niet helemaal: leerlingen zitten volgens CITO gemiddeld niet op havo-niveau, maar precies tussen havo en vwo-niveau in. Aangezien 60% van de leerlingen havo doet, is dat hoger dan je zou mogen verwachten. CITO zelf is ook positief over de ontwikkeling die deze leerlingen hebben doorgemaakt bij SvPO van toets 0 (bij de start na de basisschool) tot toets 3 (eind van de onderbouw). Op de meeste taken in de toetsen scoren de leerlingen bij toets 3 ten opzichte van toets 0 relatief beter dan leerlingen van andere scholen, zo bevestigt een CITO-analist.

1.2 Bezoeken in oktober 2020

De periode waarin de scholen zijn bezocht, was vanwege corona uitgesteld naar oktober.

Een bezoek in oktober/november geeft een weinig representatief beeld omdat leerlingen pas net vijf tot acht weken op school zitten. Startende scholen zoals van SvPO hebben bovendien te maken met relatief veel docenten die nieuw zijn en bijvoorbeeld hun weg nog moeten vinden in de schoolsystemen.

1.3 Acht scholen, één bestuur

Inspectie heeft de acht scholen van SvPO tegelijk bezocht omdat de besturing en inrichting van de scholen gelijk zijn. Ze hebben hetzelfde schoolplan, schoolgids, jaarverslag, code goed bestuur, programma van toetsing en afsluiting, inrichting van het onderwijs, etc. De scholen geven onderwijs op havo- en vwo-niveau. Inspectie meent dat ze zich richten op leerlingen die op een hoger niveau een diploma willen halen dan hun basisschool adviseerde.

Dat laatste klopt maar ten dele. SvPO biedt intensief onderwijs, bedoeld om leerlingen zich zo goed mogelijk te laten ontwikkelen. Vaak lukt het leerlingen om een hoger niveau te bereiken en SvPO biedt hen die kans ook, bijvoorbeeld door altijd ook lesstof boven hun niveau te geven. Het is echter niet zo dat SvPO zich speciaal richt op leerlingen die een hoger diploma willen halen dan hun basisschool adviseerde. Veel leerlingen van SvPO hadden al het hoogste advies en willen dat niveau gewoon verzilveren.

De reden dat de scholen in aparte stichtingen zijn ondergebracht is overigens niet de keuze van SvPO. Ten tijde van de oprichting van de scholen was het een eis van de Minister. Hoewel de Raad van State naderhand besliste dat dit helemaal geen vereiste was, was het inmiddels te laat. De scholen konden niet meer in één stichting ondergebracht worden. Dat is vervelend, omdat het besturen moeilijker maakt. Het maakt in het bijzonder de administratie onoverzichtelijk en levert problemen op met gezamenlijke investeringen zoals in huisvesting.

2.1 Kwaliteitszorg

Inspectie vindt de kwaliteitszorg die in het schoolplan van SvPO beschreven staat onvoldoende, ondanks een lange lijst van activiteiten om de kwaliteit van het onderwijs te bewaken (voortgangsmonitoring van huiswerk, toetsresultaten en

schoolloopbanen; jaarlijkse lesbezoeken en enquêtes over de leskwaliteit; leerlingvolgsysteem; voortgangsgesprekken met docenten; veiligheidsmonitor; incidentenregistratie; enz.).

Inspectie bekritiseert het schoolplan omdat ze vindt dat het ontbreekt aan analyses van het onderwijsproces, zoals of leraren wel zicht houden op de ontwikkeling van leerlingen en of de kwaliteit van begeleiding en lessen voldoende zijn.

We houden met lesbezoeken en enquêtes zicht op de lessen, maar voor ons staat het resultaat voorop. We kiezen daarbij voor wat bewezen werkt: tamelijk traditioneel klassikaal onderwijs, met in de onderbouw het maken van veel meters. Nieuwe ontwikkelingen als ‘gepersonaliseerd leren’ e.d. laten we aan ons voorbij gaan zolang de effectiviteit niet bewezen is.

Voor het schoolplan 2021/24 is geanalyseerd wat er aan verbeteringen doorgevoerd moet worden om de ononderbroken ontwikkeling van leerlingen te bewaken en het onderwijs af te stemmen op die ontwikkeling. Vervolgens zijn die verbeteringen uitgewerkt in concrete plannen die vanaf 2021 uitgevoerd worden.

Jaarlijks bekijken we aan de hand van de onderwijsresultaten en eventuele nieuwe wetenschappelijke inzichten of er verbeterpunten zijn waardoor het schoolplan moet worden aangepast.

Inspectie vindt dat wij ons hierbij te veel richten op het resultaat en te weinig op het proces. Volgens inspectie zegt een goed resultaat nog niks over het onderwijs. Zoals een inspecteur het formuleerde: “misschien hebben alle leerlingen wel bijles en zijn de resultaten alleen maar daarom goed”.

Wij vinden de suggestie dat je met slechte onderwijskwaliteit in alle klassen en op alle scholen voldoende tot goede resultaten zou halen erg vergezocht. Het gaat dan om theoretische mogelijkheden zoals dat alle leerlingen bijles hebben of allemaal natuurtalenten zijn. Wat inspectie bovendien niet meeweegt is dat we met opzet kleinschalig zijn, opdat veel informatie informeel beschikbaar is. We hoeven er daardoor geen onderzoek naar te doen om bijvoorbeeld te weten dat onze leerlingen niet allemaal natuurtalenten zijn.

Leggen we de kwaliteitszorg zoals beschreven in het schoolplan van SvPO naast dat van andere scholen, dan blijkt het oordeel van inspectie ook nogal willekeurig te zijn. Zoals al opgemerkt kregen andere scholen voor summier beschrijvingen recentelijk [voldoende](#) of zelfs [goede beoordelingen](#). En in 2018 vond inspectie zowel de beschrijving als uitvoering van de kwaliteitszorg bij

SvPO zelf nog voldoende. De beschrijving stond in het schoolplan 2016/20 en dat was tijdens de bezoeken van inspectie in oktober 2020 het vigerende plan. Het is merkwaardig dat exact hetzelfde stelsel in 2020 ineens als onvoldoende wordt beoordeeld.

2.1.1 Verbeterpunten

Volgens inspectie wordt de onvoldoende kwaliteitszorg geïllustreerd door tekortkomingen op de scholen die niet worden opgepakt. Inspectie meent ook dat het bestuur geen tekortkomingen ziet en zij concludeert dat het bestuur blijkbaar niet goed is geïnformeerd.

Dat er geen verbeterpunten zouden zijn volgens het bestuur klopt niet. Het zou wel heel gek zijn als die er niet zouden zijn bij een nieuw schoolconcept. In het [nieuwe schoolplan 2021/24](#) staat dan ook een hele lijst van concrete voorgenomen verbeteringen. Voor een deel hebben die ook betrekking op wat inspectie als tekortkoming beschouwt.

2.2 Kwaliteitscultuur

Inspectie merkt op dat de 'Code goed bestuur' van SvPO twee wettelijk verplichte onderdelen niet benoemt, namelijk het beleid ter bevordering van de eigen deskundigheid van personeel en de afstemming en verantwoording aan ouders en andere betrokkenen.

Beide onderdelen staan in andere documenten benoemd (professioneel statuut, rechtspositieregeling, mr-reglement en schoolplan), maar hadden inderdaad ook in de Code goed bestuur moeten staan. Dit is hersteld.

2.2.1 Regeling tegen belangenverstrengeling

De regeling van SvPO om belangenverstrengeling tegen te gaan is volgens inspectie niet toereikend. In die regeling staat dat transacties met familierelaties niet zijn toegestaan, tenzij er niemand anders is die hetzelfde wil of kan leveren tegen dezelfde kosten. Daarover moet volgens de regeling m.i.v. het jaarverslag 2020 gerapporteerd worden.

Inspectie noemt voorbeelden van belangenverstrengeling bij SvPO. De bestuursvoorzitter zou ook leverancier zijn van elektronische leer- en hulpmiddelen en de vrouw van de bestuursvoorzitter is werkzaam in de schoolleiding.

Het is vreemd dat inspectie de regeling tegen belangenverstrengeling afwijst, omdat we deze formulering juist hebben overgenomen uit een rapport van inspectie over SvPO. Het geeft weinig rechtszekerheid als

we niet van de eigen definities van inspectie uit mogen gaan. Voor dat rapport kreeg inspectie indertijd overigens een tuchtrechtelijke waarschuwing van de Accountantskamer omdat het bestuur van SvPO ten onrechte van belangenverstrengeling werd beticht. Nu gaat inspectie op herhaling.

Inspectie zou liever zien dat SvPO de regeling van de VO-raad overneemt. Maar die is zwakker omdat ze alleen maar verklaart dat transacties met familierelaties 'onwenselijk' zijn, niet dat ze niet zijn toegestaan.

Voor wat betreft de ict die de bestuursvoorzitter zou leveren doelt inspectie op de vergoeding die de Stichting Frederikssoon (SF) krijgt voor het werk dat de bestuursvoorzitter als projectleider voor de ict verricht. Die vergoeding is er omdat de bestuurder geen salaris ontvangt voor het bestuurswerk. SF spaart de vergoedingen op om daarmee nieuwe scholen te helpen opstarten.

SF is echter niet de leverancier van leer- en hulpmiddelen. Die zijn niet van SF (dat pas sinds 2012 bestaat) of van de bestuurder, maar van de stichting SvPO, die ze in 2009 heeft laten ontwikkelen op basis van een licentie van IVIO Wereldschool. Het voordeel voor de scholen is dat ze hierdoor minder kwijt zijn voor ict dan gebruikelijk is in de onderwijssector. Naar aanleiding van de kritiek van inspectie is echter de regeling met SF gewijzigd met ingang van 1 januari 2020: SF krijgt voortaan geen vergoeding meer voor het ict-werk maar voor het bestuurswerk van de bestuursvoorzitter.

Voor wat betreft de vrouw van de bestuursvoorzitter vergeet inspectie te melden dat zij niet de-vrouw-van is, maar dat zij samen met hem de oprichter is van SvPO. Dat beide voor SvPO werkzaam zijn is dus niet zo vreemd. Om te voorkomen dat ze met elkaar het bestuur zouden domineren is één van beide in het bestuur gaan zitten. De ander is jarenlang schoolleider geweest. Sinds twee jaar is ze coördinator van de gezamenlijke schoolleiders. Dat beide echtelieden werkzaam zijn voor de scholen is overigens al sinds de oprichting twaalf jaar geleden bekend bij inspectie.

2.2.2 Professionalisering

Volgens inspectie wordt professionalisering in de weg gestaan doordat van leraren gevraagd wordt om zelf voor vervanging te zorgen als ze tijdens schooltijd aan professionaliseringsactiviteiten willen deelnemen.

In het taakbeleid van SvPO is 10% gereserveerd voor het onderhoud van de bekwaamheid en bestuderen van vakliteratuur. Daarnaast

hebben leraren een eigen budget (1.600 euro) dat ze naar eigen inzicht kunnen besteden, bijvoorbeeld aan de eigen professionalisering.

Het klopt dat bij afwezigheid van een docent een collega de lessen overneemt. Dit is het principe van achtervang. Het is een groot goed, omdat hierdoor geen lessen uitvallen en er geen leerlingen op de gangen of buiten school rondhangen omdat ze geen les hebben. Een docent die een cursus wil volgen moet dat daarom met de collega's afstemmen. Gezien de tijdsduur van de gemiddelde cursus mag dat geen onoverkomelijk probleem zijn en bovendien worden veel cursussen buiten schooltijd gegeven. Ook is professionalisering niet alleen een kwestie van het volgen van cursussen, maar ook het lezen van vakliteratuur, bij elkaar in de les kijken, e.d.

SvPO is overigens bezig met de ontwikkeling van eigen cursussen buiten schooltijd, die (tegen extra betaling) door senior docenten ontwikkeld gaan worden. Verder wordt als onderdeel van het schoolplan gewerkt aan verbetering van de regeling voor onderlinge vervanging van docenten.

2.3 Verantwoording en dialoog

Volgens inspectie is de medezeggenschap niet goed georganiseerd omdat tijdens de verkiezingen van de mr-leden zichtbaar is wie tot dan toe de meeste stemmen heeft. Dat zou vanwege het stemgeheim pas na het einde van de verkiezingen mogen.

Stemgeheim gaat erover dat geheim moet zijn op wie mensen stemmen. Dat is gewaarborgd. We zien geen bezwaar in het tussentijds tonen van de uitslag tot dan toe, maar komen de inspectie graag tegemoet: de software voor de verkiezingen is inmiddels zodanig aangepast dat tijdens de verkiezingen niet meer zichtbaar is wie de meeste stemmen heeft.

Een ander bezwaar dat inspectie noemt is dat de personeelsleden die lid zijn van de mr niet met tijd gecompenseerd worden voor hun mr-werk.

Dat klopt niet. Er is tijd gereserveerd in het taakbeleid voor algemene taken, waaronder voor de mr. Verder kunnen personeelsleden hun bonus-uren uitbetaald krijgen als ze in de mr zitting hebben of het mentoraat uitruilen voor het MR lidmaatschap.

2.3.1 Toezichthouders

Inspectie vindt dat de toezichthouders voor de informatie zoals onderwijsresultaten, financiële gegevens, uitkomsten van enquêtes en

verslagen van gesprekken met inspectie, te veel afhankelijk zijn van het dagelijks bestuur. De toezichthouders zouden meer zelf informatie moeten opvragen, bijvoorbeeld bij de mr. De inspectie merkte zelfs op dat op sommige scholen de toezichthouders dit schooljaar geen informatie hebben uitgewisseld met de mr.

Het schooljaar was vijf tot zeven weken oud op het moment dat inspectie langs kwam en de mr was net gekozen. Het is niet zo raar dat de toezichthouders nog geen contact hadden opgenomen.

Verder halen de toezichthouders de meeste informatie van openbare bronnen. De onderwijsresultaten, uitkomsten van enquêtes, enz. worden gepubliceerd. De financiële informatie krijgen de toezichthouders van de registeraccountant die ze zelf hebben aangesteld. Met die werkwijze doorstaan de toezichthouders van SvPO de vergelijking met andere scholen.

De nieuwe toezichthouders, die per 1 januari 2020 formeel van start zijn gegaan, hebben overigens zelf aangegeven dat ze meer persoonlijke informatie willen verzamelen, onder meer bij de schoolleiding en de mr. Daar werken ze aan.

2.3.2 Jaarverslagen en schoolgids

Zowel het bestuur als de toezichthouders van SvPO schrijven ieder één jaarverslag voor alle acht scholen. In dat jaarverslag besteden ze aan ieder van de scholen aandacht. Dat doen ze omdat het vanwege de samenhang tussen de scholen belangrijk is om ook te weten hoe het op de andere scholen gaat.

Volgens inspectie is dat niet toegestaan omdat daardoor de jaarverslagen van ieder van de scholen niet onderscheidend zijn.

Er is regelgeving die bepaalt wat er in een jaarverslag moet staan, niet wat er niet in zou mogen staan - zoals informatie over andere scholen.

Verder bekritiseert inspectie het jaarverslag en de jaarrekening omdat die niet uitgebreid genoeg zouden zijn. Er moet meer toelichting op de cijfers zijn, de resultaten van het onderwijs moeten uitgebreider aan bod komen, enz.

De jaarrekeningen worden opgesteld door een externe registeraccountant en die beoordeelt ook het verslag van zowel het bestuur als van de toezichthouder. De jaarstukken hebben al tien jaar telkens een goedkeurende verklaring van de registeraccountant gekregen. Bovendien heeft de inspectie er diezelfde tien jaar goedkeuring aan verleend. In 2018 is in een onderzoek door inspectie

een voldoende gegeven voor de verslaglegging van de scholen in Kapelle, Hardegarijp en Geldermalsen. Geen van de nu genoemde kritiekpunten is ooit eerder genoemd. Het verbaast nogal dat een medewerker van inspectie, nota bene iemand zonder enige financiële achtergrond, nu meldt dat de registeraccountant blijkbaar haar werk niet goed zou hebben gedaan. Die is het daar ook bepaald niet mee eens.

Inspectie merkt op dat in de schoolgids de verbeterpunten ontbraken die in het schoolplan genoemd zijn.

We zullen dit in de eerstvolgende schoolgids alsnog opnemen. Overigens meet de inspectie ook op dit punt weer met twee maten. De schoolgidsen van de eerder genoemde scholen met een bescheiden maar voldoende respectievelijk goed beoordeeld schoolplan hebben deze informatie evenmin in hun respectieve schoolgids staan.

2.3.3 Ouderbijdrage en goede doelen stichting SvPO

Tot 2020 konden ouders van SvPO in plaats van een ouderbijdrage van 250 euro en bijdrage aan de schoolkosten van 200 euro, een schenking van 450 euro doen aan de stichting SvPO. Dat is een goede doelen stichting die projecten steunt voor persoonlijk onderwijs, waaronder informatievoorziening, ict-oplossingen en inhuur van extra leerkrachten (<https://www.svpo.nl/anbi>). Door deze projecten besparen de scholen dusdanig dat zij de zaken waarvoor ouders een bijdrage zouden moeten betalen, waaronder de taalreizen, zelf kunnen bekostigen.

Inspectie vindt het een probleem dat de schenkingen die ouders aan de SvPO-stichting doen, niet in de jaarstukken van de scholen verantwoord zijn. Daardoor zou de financiële stand van zaken van de scholen mogelijk ongunstiger worden voorgesteld dan feitelijk het geval is. Ook vindt inspectie dat onvoldoende duidelijk is dat de ouderbijdrage vrijwillig is en werd in de schoolgids gemeld dat de laptop voor leerlingen van de ouderbijdrage betaald wordt. Dat is feitelijk niet zo omdat de ouderbijdrage schoon op gaat aan de taalreizen, maar het mag hoe dan ook niet zo in de schoolgids staan.

De schenkingen zijn aan een algemeen nut beogende stichting. De fiscus verbiedt dat de middelen van zo'n stichting voor de school gebruikt wordt waar de schenkende ouders hun kind hebben aangemeld.

We hadden al besloten om de ouderbijdragen op een andere manier in te richten. Reden is de aankomende aanscherping van regelgeving,

waardoor ouders zouden kunnen eisen dat hun kind meegaat op alle taalreizen zonder dat daarvoor een bijdrage gedaan wordt. Daardoor dreigden de taalreizen onbetaalbaar te worden. Om die reden is de ouderbijdrage per 2021 geheel afgeschaft, krijgen leerlingen een aantal dagen extra vrij en worden op die dagen de taalreizen georganiseerd waar ouders hun kind met flinke korting aan kunnen laten deelnemen. Daarmee is tevens de kritiek van inspectie op de ouderbijdragen ondervangen.

3.1 Resultaten van het onderwijs

Op de scholen die tenminste vijf jaar bestaan geeft de inspectie een oordeel over de resultaten. Die zijn bij SvPO voldoende tot goed. Inspectie erkent dat het percentage leerlingen dat boven het basisschooladvies uitkomt zeer hoog is en dat het percentage dat daaronder uitkomt laag is. Gemiddeld halen de scholen van SvPO ook in de bovenbouw ruim voldoende doorstroom. Dat betekent dat leerlingen gemiddeld sneller hun diploma halen dan op vergelijkbare scholen en dat ze minder vaak afzakken naar een lager niveau ^[5].

Vanwege corona hebben leerlingen op veel scholen in Nederland een achterstand. Inspectie vindt het voor die scholen daarom niet fair om de resultaten over schooljaar 2020/21 mee te tellen.

Inspectie heeft kritiek op hoe SvPO de zaken organiseert. Als SvPO haar goede resultaten kan laten meetellen, kan ze zich tegen die kritiek verweren. Door de resultaten vanwege corona niet mee te wegen ontnemt inspectie ons die mogelijkheid.

3.2 Begeleiding van leerlingen

SvPO laat met name in de onderbouw de leerlingen veel meters maken met opdrachten vanwege de bewijzen dat zij daar goede ontwikkelkansen mee halen. Omdat het ondoenlijk is dat docenten al die opdrachten nakijken, gebeurt dat met verschillende apps die door SvPO zijn ontwikkeld op basis van licenties van IVIO Wereldschool. Inspectie erkent dat dit voor veel leerlingen een goede benadering is. Dat blijkt ook uit de positieve uitkomsten van de enquêtes onder leerlingen. Volgens de inspectie zijn er echter ook leerlingen die achterblijven en daarvoor worden geen extra voorzieningen ('interventies') ingezet.

Inspectie zou het oordeel over achterblijvende leerlingen niet moeten baseren op het meetmoment van vijf tot zeven weken na de zomervakantie. Als leerlingen nog hooguit één toets hebben gehad, kun je niet al van achterblijvende leerlingen spreken. Het zou

paniekvoetbal zijn als er dan al allerlei aanpassingen doorgevoerd worden.

Toch verwacht inspectie dat wel en doen docenten op dat punt te weinig en voldoen ze daarom volgens inspectie niet aan het schoolplan. Daarin zou volgens inspectie staan dat als leerlingen niet goed meekomen, de docenten hun uitleg en begeleiding moeten aanpassen.

In het schoolplan staat dat niet: er staat dat als leerlingen niet goed meekomen, er een actieplan gemaakt moet worden. En dat kan soms zijn dat docenten hun uitleg moeten aanpassen, maar minstens zo vaak zal voor een oplossing naar de leerling zelf gekeken moeten worden. De bal ligt niet eenzijdig bij de docenten, zoals inspectie meent.

3.2.1 Ruimte voor aanpassing van lesprogramma

Inspectie stelt dat docenten van het schoolbestuur hun aanpak bij achterblijvende leerlingen niet mogen aanpassen door deze leerlingen minder werk te geven en stof te laten overslaan. Dat is omdat SvPO (vooral in de onderbouw) veel belang hecht aan het maken van meters door leerlingen. Daardoor zouden docenten minder zeggenschap hebben dan de wet voorschrijft.

In de praktijk gaat het bij de leerlingen die moeite hebben om mee te komen om leerlingen die een niveau hoger proberen te halen. Bijvoorbeeld leerlingen met een mavo-advies die havo doen. SvPO gunt hen die kans. Natuurlijk vinden deze leerlingen dit moeilijk en gaan ze niet fluitend door de havo-stof heen. De enige manier voor hen om dit toch te halen, is veel en hard te werken. Het is niet erg dat ze soms achter lopen en bijvoorbeeld af en toe vakantietaken mee krijgen. Dat hoort er bij.

Voor wat betreft de zeggenschap van docenten verwijst inspectie naar het derde lid van artikel 32e Wet voortgezet onderwijs. Inspectie vergeet dat dit wetsartikel ook een eerste lid bevat, waarin staat dat die zeggenschap binnen het kader van het onderwijskundig beleid van de school staat. Dat kader is bij SvPO dat leerlingen optimale kans tot ontwikkeling moeten houden en zij daarvoor veel meters moeten maken. Dit is een beleid dat we niet willen aanpassen, aangezien het de bestaansgrond van SvPO is.

We laten leerlingen vooral in de onderbouw veel 'meters maken' met opdrachten en oefeningen omdat er veel bewijs is dat hun kansen zich te ontwikkelen hierdoor sterk toenemen. Dat dit succesvol is wordt in de praktijk mede bewezen door de resultaten die SvPO haalt. De data

die SvPO in de afgelopen elf jaar heeft verzameld, bewijst in het bijzonder dat leerlingen die onvoldoende meters maken, in niveau dalen. We zijn er daarom huiverig voor om toe te staan dat leerlingen lesstof overslaan.

3.2.2 Extra begeleiding en passend onderwijs

Inspectie vindt dat SvPO leerlingen die achterblijven onvoldoende extra begeleiding geeft. Daarvoor ziet ze te weinig 'interventies' in de dossiers van deze leerlingen. Volgens inspectie heeft de school ook geen taal- en rekenbeleid voor leerlingen die daarin tekortschieten.

De gangbare inrichting van passend onderwijs is dat de standaard voorzieningen karig zijn. Grote klassen, weinig onderwijstijd, weinig individuele aandacht. Als leerlingen niet goed kunnen meekomen, wordt een analyse gemaakt van wat ze extra nodig hebben en kunnen ze in aanmerking komen voor een extra voorziening.

Volgens SvPO is dit niet de goede manier. Het leidt tot veel bureaucratie om te bepalen wie voor extra voorzieningen in aanmerking komt. Bovendien is de analyse wat er nodig is, allesbehalve foutloos.

Daar stelt SvPO de aanpak tegenover waarbij vrijwel alle voorzieningen er standaard voor iedereen zijn: kleine klassen, extra onderwijstijd, voldoende tijd voor het maken van toetsen, enz. Ook het taal- en rekenbeleid is generiek. Er is voor alle leerlingen meer onderwijstijd wiskunde en Nederlands beschikbaar; extra toepassingsopdrachten voor rekenen bij economie; standaard wiskunde voor economie en natuurkunde in de bovenbouw; (academische) schrijfvaardigheid in vwo6; enz.

De vraag zou volgens ons moeten zijn wat beter werkt. Met elke aanpak lopen er zo min mogelijk leerlingen het risico uit te vallen? Met welke aanpak hebben zoveel mogelijk leerlingen kans om hogerop te komen? Gezien de resultaten van de leerlingen op onze scholen en gezien ook de uitkomsten van de enquêtes door inspectie onder leerlingen, denken we dat de aanpak van SvPO de betere is.

3.2.3 Keuzetaal: Duits/Spaans

Inspectie herhaalt de kritiek die ze eerder al gaf op de keuzetaal.

Dat is vreemd, omdat de rechter al zowel in kort geding als in hoger beroep die kritiek als onterecht heeft beoordeeld.

Bij SvPO wordt in de onderbouw één keuzevak op een bijzondere

wijze gegeven, waarbij leerlingen in eigen tempo werken en deels op afstand de lesstof krijgen aangeboden. Dat is de keuzetaal: Duits of Spaans. De reden om het zo te doen is dat anders geen keuze mogelijk is (de kleine klassen nog verder verdelen naar Duits of Spaans is onbetaalbaar), omdat een enkel vak in eigen tempo ervoor zorgt dat er flexibiliteit in het programma is en omdat er een enorm tekort aan docenten Duits en helemaal Spaans is.

Voor beide keuzetalen zijn er één of twee docent op afstand, aangevuld met 'native speakers'. Op school is er de mentor die de voortgang van de leerlingen bewaakt. Opdrachten worden in eigen tempo gemaakt en tijdens het maken daarvan is er op school een docent van een ander vak in de klas beschikbaar om te begeleiden en eventuele vragen door te geleiden naar de docent op afstand. Als voldoende opdrachten zijn afgerond is er een mondeling met de vakdocent of een 'native speaker'. Deze mondelingen dienen om bij te sturen. Ook zijn er mondelingen waarvoor de leerlingen een cijfer krijgen.

De kritiek die inspectie opnieuw geeft is dat de 'native speakers' geen Nederlandse lesbevoegdheid hebben, maar een buitenlandse. Ook de begeleider op school is geen docent Duits of Spaans. Maar dat is geen bezwaar omdat de eindverantwoordelijke docent die lesbevoegdheid wel heeft. De situatie is niet anders als bij een technisch ondersteuner voor de docent Natuurkunde die sommige scholen hebben.

Volgens inspectie heeft de docent Duits/Spaans geen toegang tot de voortgang van de leerlingen met hun werk, maar die toegang heeft zij uiteraard wel degelijk. Een ander kritiekpunt is dat deze docent niet bij de mentor vergaderingen aanwezig is, hetgeen klopt, omdat zij geen mentor is. Ze heeft echter wel toegang tot het dossier van de leerlingen zodat ze op de hoogte kan zijn van wat er met een leerling speelt. Verder kan ze zaken doorgeven aan de mentor.

Een ander kritiekpunt is dat Duits/Spaans niet in het lesrooster zou staan. Dat staat het wel, maar onder de term 'begeleid werk', waarin ook de opdrachten voor de keuzetaal worden aangeboden. We zullen dit aanpassen voor de duidelijkheid.

3.3 Programma toetsing en afsluiting

Inspectie vindt dat zij het programma van toetsing en afsluiting (pta) niet op tijd van SvPO heeft ontvangen. Verder worden onderdelen waar leerlingen geen cijfer voor krijgen, de zogeheten 'handelingsdelen', niet in de cijferadministratie bijgehouden maar in de aanwezigheidsadministratie. Ook worden de onderdelen die leerlingen voor maatschappijleer moeten doen, in het pta onder het

kopje 'filosofie' verantwoord.

Het pta is wel degelijk op tijd ingeleverd, maar op verzoek van inspectie per e-mail. Hoewel het formeel niet uitmaakt waar de handlingsdelen worden bijgehouden zijn we inspectie tegemoet gekomen door het alsnog in de cijferadministratie te doen. Maatschappijleer staat bij filosofie omdat het door de docent filosofie wordt gegeven. We hebben het inmiddels onder een eigen kopje in het pta gezet.

^[1] De enquêtevragen hebben een 5-puntsschaal. Berekening rapportcijfers: $(\text{score} - 1) \times 2,25 + 1$

^[2] Zie voor de vragen per onderdeel: [Vragenlijst leerling enquête inspectie.pdf](#)

^[3] Magere score mede omdat SvPO vanwege ruime onderwijstijd niet ook nog bijlessen organiseert.

^[4] Score lager dan gemiddeld mede omdat bij SvPO tijdens mentoraat geen tijd is voor huiswerk. Dat is echter bewust omdat daar op andere momenten al genoeg tijd voor is.

^[5] Inspectie suggereert dat SvPO Kapelle niet duidelijk onderbouwt in hoeverre de opgestroomde leerlingen slagen met een diploma op het hogere niveau. Inspectie kan die data echter zo bij DUO opvragen en ze weet wel beter. Dat leerlingen minder vaak zakken naar een lager niveau is mede bewijs dat ze vaak slagen. In Kapelle zijn in de periode 2017-19 bijv. 4 van de 50 leerlingen die een mavo-advies hadden, in de bovenbouw naar mavo4 of mbo overgestapt. Dat betekent dat 8% er niet in slaagt om het havo-diploma te halen.

Inspectie van het Onderwijs
Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
T-algemeen 088 6696000
T-loket (voor vragen) 088 6696060

